

beladásunkat b o n t o m !

bb. 47. hazaérkezett párizsból az mszmp küldöttsége

ma/rj

1981. október 27.

kedden hazaérkezett párizsból katonai imre, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára és horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője, akik az mszmp képviselőjében résztvettek a francia szocialista párt kongresszusán. /mti/

-. -

- v é g e -

21.45 rj

-30-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 28. s z e r d a

bb.1. 1400 hajóipari termék cserélt gazdát a kgst-országok között - együttműködés a fejlesztésben és a gyártásban

i/sz/jk/pp/ig kz

1981. október 28.

a következő évtizedben kibővül a szocialista országok hajóipari együttműködése. a kgst keretében jelenleg érvényben lévő 4 sokoldalú egyezmény kiterjed a teljes hajógyártásra, a komplett állóegységek termelésére, a knténerizáció elterjesztéséhez szükséges berendezések gyártására, és több, a műszaki-tudományos együttműködés elmélyítését szolgáló programot is magába foglal. a tagországok már egyeztetették 1981-85. évi szállításiikat. eszerint a hazai hajóipart reprezentáló magyar hajó- és darugár ez idő alatt megháromszorozza exportszállításait a szocialista közösség országaiba. hajóipari kivitelünk 80 százaléka a szovjetunióba irányul. e megrendelések hajógyárainknak hosszú távra szóló biztos piacot jelentenek, garantálják kapacitásuk teljes kihasználását és gazdaságos, kellően jövedelmező termelést.

a kgst-tagországok között az utóbbi időben erőteljesen fejlődött a hajóipari együttműködés. a legutóbbi öt évben 1400 ilyen jellegű terméket exportáltak egymásnak a szocialista országok vállalatai. a mhd több mint 130 objektumot adott át partnereinek, és 18, többségében nagyobb tengerjáró hajót vett meg.

a nagy multu magyar hajógyártás a legszélesebb körű kapcsolatokat a szovjet hajóiparral építette ki. már 20 évvel ezelőtt az mhd technológiájának kiépítésében a gyártási tapasztalatok átadásával segített a szovjet ipar. hat-hét évvel ezelőtt, amikor hajóiparunk fellegvárában a termelési szerkezet váltása során megszüntették a tengerjáró hajók gyártását, a szovjet partnerek részt vállaltak a vállalat rekonstrukciójában.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. /1400 hajóipari termék... 1. folyt./ ig

ma az mhd-ban uszódarukat, folyami toló- és vontatóhajókat készítenek, ezek gyártókapacitását folyamatosan bővítik. jelenleg már a duna-rajna-majna csatornára terveznek új típusú áruszállító hajókat. a sorozatban gyártott toló- és vontatóhajókhoz, tutajvontatókhoz a szovjet ipar motorokat, agregátokat, szivattyukat és rádiónavigációs felszereléseket szállít.

az mhd-ban sikeresen fejlődik a portál darugyártás is. a különböző típusokból eddig mintegy kétezret gyártottak, elsősorban szovjet, csehszlovák és jugoszláv megrendelésre./mti/

bb. 2. belső szakosítással növekvő termelés - jobb minőségű édesipari termékek

i/kg/gg/pp/ig kz

1981. október 28.

a budapesti édesipari vállalat belső szakosítással segítette a termelési tartalékok feltárását. ennek során néhány, korábban hiánycikknek számító termékből zavartalan a lakossági ellátás és várhatóan az évvégi ünnepekre is több, választékában is gazdagabb csokoládésáru jut az üzletetekbe. a még mindig meglévő szűkös kapacitás miatt azonban egyes termékekből előfordulhat hiány.

a vállalatnál megszüntették egyes termékek korábbi párhuzamos gyártását, s a vállalatot négy gyára felosztotta egymás között a félkész termékek gyártását. az átszervezés nyomán a felszabaduló gépsorokkal növelték a termelést. részben ennek az eredménye, hogy mikulásra műanyag csomagolásban a tavalyinál 8 százalékkal több - összesen 160 tonna - desszertet, csokoládét állít elő a vállalat csemege gyáregysége. a másik idénycikkből, a szaloncukorból csaknem 4.000 tonnát gyártanak. ötféle változatban készül a szaloncukor, s közülük a különösen keresett marcipános töltetű extra-változat. e termékből - a keresletnek megfelelően - 150 tonnával adhatnak el többet, mint tavaly, s a termelésnövekedés éppen a belső szakosodás eredménye.

az ellátás javításában a rekonstrukció során beszerzett korszerű gépek is éreztetik kedvező hatásukat. jobb minőségű termékeket gyártanak és a választék is bővül. újdonság a cukorbevonatu grillásdraszé és marcipános tejcsokoládé./mti/

- 2 -

bb. 3. szovjet filmfesztivál előtt - budapesti készülődés

i/gi/ma/jk/ma/ig kz

1981. október 28.

a budapest filmszínházaiban november 5-12. között vászonra kerülő új alkotások közül a legnagyobb érdeklődésre az idén oscar-díjat nyert „moszkva nem hisz a könnyeknek”, című film tarthat számot. a művet már eddig is több mint százmillió néző látta. a magyar fővárosban egyszerre több mozi tűzi műsorára. ezen a héten a szikra is ezzel a szovjet filmművészetben nagy jelentőségű filmmel várja a látogatókat. a vörös csillag moziban játsszák majd a „katasztrófa földön-égen”, című alekszandr mitta rendezte kalandfilmet, amely a maga nemében uttörő jellegű a szovjet filmművészetben. nyikita mihalkov két filmjét, az „öt esté”, -t és az „oblamov néhány napját”, -t a toldiban vetítik majd. ezen a héten november 5-től a szovjet filmfesztiválra való tekintettel ismét látható lesz a bem moziban mihalkov korábban nálunk is nagy sikert aratott filmje, az „etűdök gépzongorára”, a bástya délutánonként az ifjúság izlésének megfelelő alkotást, az ajmatov regényéből készült „korai darvak”, -at tűzi repertoárjára.

a szovjet filmfesztivál alkalmából klasszikus rendezők eddig ismeretlen némafilmjei is programba kerülnek. a kozincev, romm és vertov fémjelezte alkotásokat a szikra kamaratermében vetítik majd. a műsor naponta változik, miként a gorkij moziban is, ahol a különböző fesztiválokon díjat nyert szovjet filmalkotásokat vetítik az utolsó két előadáson. a rajzfilmek felnőtt kedvelői pedig a horizont moziba válthatnak jegyet: itt reggel 9-től délután 5 óráig folytatólagoza előadáson tekinthetik meg a „mesék meséje”, című, jurij norstein rendezte filmet./mti/

bb. 4. a magyar népdal hete a rádióban

i/kj/mj/ig kz

1981. október 28.

november 16. és 22. között ismét megrendezi a rádió a magyar népdal hetét, a népzene hagyományos ünnepi műsorszorozatát, amelyet ezúttal bartók béla emlékének szentelnek.

az idei népzenei rendezvény programját a zeneszerző népdal-szemlélete jegyében alakították ki a rádió munkatársai. mottóul a világhírű komponista sorait választották: „a népi zenének csak akkor van művészi jelentősége, ha nagy, formáló tenetség kezén tud a magasabb műzenébe áthatolni és arra hatni”, e megállapítás jegyében kodály, lajtha lászló, járdányi páál, szervánszky endre, ádám jennő és bárdos lajos alkotások csendülnek majd fel a naponta jelentkező műsorban.

/folyt.köv./

- 3 -

bb.4. / a magyar népdal ... folyt./ig

az autentikus népzene megismertetését, népszerűsítését a hét sok műsora szolgálja. elhangzik többek között „a néphagyomány őrzőnek felvételeiből, „a népművészet mestereinek és ifjú mestereinek találkozója a stúdióban, „a szövetkezeti pávakörök II. országos találkozója egerben, „című műsor. a népzene és a tájegység kapcsolatát villantják fel a népzenei felvételekből, feldolgozásokból, népdalkórusokból válogatott műsorok, éppúgy, mint a dunántul, az alföld és az észak-magyarország népzenei kincsestárából összeállított adások is. a népszokások dalait gyűjti csokorba „a regőléstől a lakodalomig, „című program, amely az állami népi együttes előadásában hangzik el.

hír a téma kapcsán: a rádió idén is folytatja „találkozósom a népzenevel, „sorozatát, amelyben ezúttal muzikusok, képzőművészek és néprajzosok a mikrofon előtti vallomásaikkal igyekeznek közelebb hozni a népzene a hallgatókhoz./mti/

- . -

bb.5. jól jár az ügyfél - a tanácsi munka korszerűsítésének tapasztalatai

i/ri/gk/ma/ig kz

1981. október 28.

az utóbbi időben számos olyan kezdeményezés indult a budapesti kerületi tanácsoknál, amelyek - az államigazgatási munka egyszerűsítése, korszerűsítése jegyében - elősegítették a testületi munka eredményességét, javították a tanács és a lakosság kapcsolatát, erősítették az ügyintézés kulturált-ságát, szakszerűségét.

a IX. kerületben például a központi iktatás bevezetésével ugrásszerűen javult az ügyiratkezelés színvonala, az ügyiratok iktatása naprakész. a tanácsi munka korszerűsítését szolgálta a rövidített ügyintézési határidők bevezetése is. az ügyfélszolgálati irodához fordulóknak - a többi között - a lakcímváltozással kapcsolatos bejelentéseit, az anyakönyvi okiratok kiállítását, a különböző adóigazolások kiadását, a szociális segélyezéssel kapcsolatos ügyeit a helyszínen, illetve a törvényben előírt egy hónappal rövidebb határidővel intézik. az üzenetrögzítő készüléket már hosszabb ideje igénybe vehetik a kerület lakói. a munkaidő letelte után így módon eddig bejelentett, majd másfélszáz ügyre érdemben válaszoltak a tanács szakigazgatási szervei. ugyancsak a munkaidő védelmét szem előtt tartva vezették be az állampolgárok tanácsi behívásánál a választható két-időpontos megjelölést. ez az intézkedés azonban még korántsem érte el célját: a lakosság nagy része továbbra is munkaidőben jelenik - s munkahelyétől elengedve - jelenhet meg az ügyintézőnél.

/folyt.köv./

- 4 -

bb.5. /a tanácsi munka .. folyt./ig

az állampolgárokat érintő igazgatási tevékenység javítására és a lakossági kapcsolatok erősítésére több intézkedést tettek a belvárosban is. egyebek között továbbfejlesztették az ügyfélszolgálati iroda tevékenységét, s a rövidített határidőjű ügyek közül a három napon belüliek, illetve az azonnal intézhető döntő többségét itt végzik. a szakigazgatási szervek tavaly több mint 40 ezer ügyre tettek pontot rövidített határidőben, s ez az éves ügyirat-forgalom egyharmadát jelenti. az irodában újdonságként fogadónapokon az ikv egy szakembere is részt vesz, aki nemcsak a szükséges felvilágosítást adja meg az érdeklődőknek, a panaszosoknak, hanem adott esetben azonnal, érdemben intézkedik. több területen - így a közérdekű bejelentések és panaszok intézésében - a munka gyorsítását szolgálón - kiterjesztették a peremlyukkártyás nyilvántartást. ez lehetővé teszi a határozatok gyors áttekintését, a végrehajtásra tett intézkedések figyelemmel kísérését és a határidők betartásának ellenőrzését. ugyancsak az V. kerületi tanácsnál márciusban vették használatba az új telex-állomást, az eredmény: felgyorsul a fővárosi tanács és a kerület közötti adatszolgáltatás, információátadás, aminek szintén a lakosság a nyertese./mti/

- . -

bb. 6. új ady-kéziratok, deák-levelek a petőfi irodalmi múzeumban

i/cs/rj ma kz

1981. október 28.

a közelmúltban újabb értékekkel gyarapodott a petőfi irodalmi múzeum. a „legfrissebb, „anyag, amely a napokban lett a múzeumé, gárdonyi gézának az egri csillagok című regényéhez készült történelmi feljegyzései.

az utóbbi 15 év egyik legnagyobb „fogása, „: egy második gimnazista 7 ady-vers kéziratát ajánlotta fel a múzeumnak. a kéziratok közül, kettő fogalmazvány. ez azért is érdekes, mert bár több, mint 300 ady-vers kéziratát tartják számon - ezekből vajmi kevés a fogalmazvány. részben megdőlni látszik az a nézet, hogy ady könnyedén, „kapásból, „ írta a verseit.

ugyancsak értékes szerzemény az 1847-ből származó vörösmarty vers kézírata: a költemény jóslat címen ismert, a kézíraton azonban még a békehang címet viseli. a most előkerült változat az első 8 versszaka fogalmazvány, amelyet még a vörösmarty kritikai kiadás sem ismert.
/folyt.köv./

-5-

bb. 6. / uj ady-kéziratok... 1. folyt./rj

ugyancsak nemrégiben szerezte meg a muzeum zádor györgy te-
temes levelezését és egyéb iratait, az elsősorban esztétikai, iro-
dalomtörténeti jellegű írásai, s méginkább a reformkor irodalmá-
ban játszott szerepe révén ismert ügyvédet baráti kapcsolat fűzte
a kortárs irodalom nagyjaihoz és deák ferenchez. most egyebek között
43 olyan levél került elő, amelyeket deák ferenc írt zádornak,
1826 és 1848 között. a rendkívül érdekes kordokumentumok egyebek
között a reformpolitika, a haladás kérdéseiről szólnak. ugyancsak
zádor iratai között bukkantak rá kazinczy ferenc fogságom napló-
ja című művének a múlt század első feléből
származó másolatára. ritkaságszámba megy, ha napjainkban fáy
andrás-művek kerülnek elő: szintén az irodalmár-ügyvéd iratai
között találták meg fáy verseinek, versfordításainak és egy
prózában írt köszöntőjének a xix. század első felében készült
kéziratait. /mti/

bb. 7. miss arizona-nyit a thália stúdió

i/-gi/sa/rj ma kz

1981. október 28.

az építők már az előadás előtti főpróbánál tartanak, hogy az-
tán - öt évi szünet után - december tizedikén ismét megnyissa ka-
puit a thália stúdió. a stúdió korábbi paulay ede utcai helyiségeit
a budapesti gyermekszínház vette birtokába, így a thália színház
fél évtizeden át kamaraterem nélkül maradt. széles körű kutatás ered-
ményeként találtak rá az új játszóhelyre, az országos piacutató
intézet nagymező utcai bemutató helyiségére, ahol valamikor
az arizona mulató fogadta vendégeit. az épületet mintegy két
évnyi munkával alakították át, tették alkalmassá színi előadások
céljaira. az új stúdió érdekessége a változtatható méretű pódium;
a darab jellegétől függően kilencvenen, illetve százan ülhetnek
a színpadot félkörben övező nézőtéren.

a thália stúdió első premierjét - stílusosan - miss arizona
címmel tartja. a műsorban, amelyet fedor ágnes, rátonyi róbert és
szilágyi györgy írt, a mulató és volt tulajdonosainak élete
elvenedik meg. a főbb szerepeket esztergályos cecília és rátonyi ró-
bert játssza. a későbbiekben a thália színház művészei rendsze-
resen önálló esttel és egyéb műsorra lépnek itt a közönség elé.
/mti/

-6-

bb. 8. muzeumba kerültek az utolsó szegedi paszományos
munkaeszközei

dén/st/rj kz

1981. október 28.

a közelmúltban szegeden bezárta műhelyét egy régi kis-
mesterség, a paszományosság utolsó művelője frankel margit.
a diszitó, zsinórok készítésére használt mintegy félszáz
munkaeszközét a szegedi muzeumnak ajándékozta. a különleges szövő-
szék, fonógép, fonal- és zsinórkészítő kerék, papálgomb-behuzó
eszköz, valamint sok más szerszám a muzeum néprajzi anyagát gazda-
gitja. /mti/

bb. 9. megkésztéri termelését a mecsektej - speciális ter-
mékeit budapesten is árúsítják majd

igó/st/rj kz

1981. október 28.

a baranyai kacsótán új üzemet épít a mecsektej, az ország
legrégibb tejszövetkezeti társulása. a berunázás 62 millió
forintba kerül. a vállalat megnyerte a mém tervpályázatát, és
ennek alapján negyven százalékos állami támogatást kapott, az
új élelmiszeripari üzem 1982. június 1-én kezdi meg a működését.

a mecsektej termékei kedveltek és keresettek, s több is
fogyna belőlük. az új üzem elkészültével
csaknem megkésztéri a naponta feldolgozott tej mennyisége.
ezt az teszi lehetővé, hogy a társulásban résztvevő baranyai
tsz-ek a fajtakeresztkezés és a technológia javítása révén évente
tizenöt százalékkal növelik a tejtermelésüket.

a kapacitás bővülés ellenére is kisvállalat marad a
mecsektej, elsősorban tehát a választék bővítésével és a minőség
javításával akar versenyképes maradni a nagy tejipari vállalatok mel-
lett. ezért sajátos termékszerkezetet alakított, illetve alakít ki.
széles skálájú túró- és vajcsaládot, valamint nálunk még ismeretlen
különlegesen ízesített termékeket állít elő. mivel a baranyai
piac felvevőképessége korlátozott, az új mecsektej-termékek
zöme budapesten kerül majd forgalomba.

kacsótán most készült el az új üzem épülettömbje és megkezdőd-
tek a szerelési munkák. a korszerű technológiai berendezésekkel tel-
jesen automatizálják a feldolgozást és a csomagolást. /mti/

-7-

bb. 10. elkészült a hévizi tófürdő központi épülete

tóa/st/rj kz

1981. október 28.

Építészeti elkészült a hévizi tófürdő központi főépülete. a balatonvidéki építőipari szövetkezet a tervezett időre átadta a víz felett emelt 1.600 négyzetméter alapterületű, fából készült épületet berendezésre. a fürdő épület külső megjelenésében őrzi elődje formáját, belül azonban a modern gyógyászati követelményeknek megfelelően alakították ki a helyiségeket. a jövő év elejétől már nemcsak a gyógykórház fedett fürdőjében, hanem az új fürdő-épületben is fogadják a betegeket. a hévizi tófürdő teljes rekonstrukciójának befejezése 1983-ban várható. /mti/

-. -

bb. 11. tobozszüret a kámoni arborétumban

lér/st/rj kz

1981. október 28.

gyűjtik az erdei fenyő tobozait az erdészeti tudományos intézet kámoni arborétumában, amely a hazai fenyőnemesítési munka központja. háromszázhatvan „anyafának”, három-három oltványáról szedik a tobozt, minden fáról külön-külön nyilvántartást vezetnek. van olyan oltványuk is amelyről már harminc kiló tobozt „szüreteltek”, - ennyi magból egy hektár erdőt lehet telepíteni.

az arborétumban nagy szorgalommal végzik az egyéb őszi munkákat is. lombbal takarják le a fagyérzékeny növényeket. a legérzékenyebbeket pedig üvegházakban helyezik el. /mti/

-. -

bb. 12. bagolyfalvak a zselicben

igó/rj st kz

1981. október 28.

a zselic ligetes tájain valóságos bagolyfalvak alakultak ki az utóbbi időben. minden bizonnyal a táplálék bősége és a vidék nyugalma vonzotta ezeket a madarakat a baranyai-somogyi erdőkhöz. helyenként olyan fák is akadnak, amelyeknek 10-15 lakója van. a fülesbaglyok napközben mozdulatlanul ülnek a fákon, alig lehet észrevenni őket, tollazatuk rozsdássárga színe egybeolvad a fák kérgével. a napnyugta idején azonban megelevenednek a bagolyfalvak. a gyors mozgású, ügyes madarak szinte mindenre rácsapnak, ami mozog, most, hogy a szántóföldekről betakarították a termést, szívesen portyáznak a nagyüzemi táblák felett. /folyt.köv./

-8-

bb. 12. / bagolyfalvak. 1. folyt./rj

tömérdek mezei egeret és más rágcsálót elpusztítanak, amivel felbecsülhetetlen hasznót hajtanak a mezőgazdaságnak. olyan alaposan „takarítanak”, hogy a bagolytársulások környéke csaknem teljesen mentessé vált a kártevőktől. megfigyelték, hogy a nagyfülü madarak rendszerint több egeret fognak, mint amennyit elfogyasztanak, ilyenkor a fölös zsákmányt elrejtik inségesebb időkre. /mti/

-. -

bb. 13. minden hétre jut egy színházi előadás oroszlányban

ber/st/rj kz

1981. október 28.

ebben az évadban minden hétre jut egy színházi előadás az oroszlányi művelődési központban. a bányászvárosnak ugyan nincs önálló társulata, de szívesen jönnek vendégszereplni a fővárosi és a vidéki együttesek, mert mindig telt ház fogadja őket, és a modern színházteremben kedvező körülmények között léphetnek fel. az idén legtöbbször a népszínház látogat oroszlányba, de több előadást tart a nemzeti színház, a madách színház, valamint a győri és a veszprémi társulat is. négy bérletes előadás-sorozatot szerveztek, s közöttük az egyik a bányászok műszakjához igazodva, mindig délután öt órakor kezdődik. így azok is eljuthatnak a színházba, akik hajnalban kezdik a munkát, vagy éjszakai műszakra mennek. sok bérletesen kívüli előadást is rendeznek, s a műsor összeállításánál a gyermekekre is gondoltak. /mti/

-. -

bb. 14. brikett fűrészporból

tas/rj st kz

1981. október 28.

energiatakarékossági és hulladékhasznosítási szempontból egyaránt igen jelentős újításokat vezettek be a nagykanizsai építőipari szövetkezetnél. egyik dolgozójuk olyan présgépet szerkesztett, amely kötőanyag nélkül pogácsává tömöríti a fűrészport, sőt a különféle mezőgazdasági melléktermékeket is, az így előállított „brikett”, fűtőértéke megegyezik a keményfáéval. ez a tüzelőanyag kitűnően felhasználható abban a fűtőberendezésben is, melyet a szövetkezet asztalos üzemének három ujtó szakembere dolgozott ki. /folyt.köv./

-9-

bb. 14. / brikett... 1. folyt./rj

az általuk készített hőlégfúvó gázolaj, illetve pb-gáz helyett fűrészpor és más fahulladék elégetésével működik. alkalmazásával a szövetkezetben évi 10 ezer liter olajat takaríthatnak meg.

a kanizsai építőipari szövetkezet gyártani is szándékozik a két konstrukciót, amelyek iránt országsszerte nagy az érdeklődés.
/mti/

bb. 15. energiamegtakarítás - két vállalat összefogásával

mzs/rj st kz

1981. október 28.

évente 7 millió forintos energiamegtakarítást ígér két győri vállalat összefogása. a szeszipari vállalat 70 celsius fokos hűtővizét, amelyet eddig a dunába engedtek, átveszi a rábatexti textilipari vállalat, és egyelőre mosáshoz, a későbbiekben pedig létesítményeinek fűtésére is felhasználja. a két vállalat között megépített 220 milliméter átmérőjű csővezetékén óránként mintegy 90 köbméternyi forróvíz érkezik a rábatexthez. a textilgyárban egy elosztó hőközpontot és szűrő egységet létesítettek, hogy a kikészítéshez szükséges tisztaságúra szűrje meg a vizet. most azon dolgoznak, hogy az eddig gőzzel működő fűtési hálózatot alkalmassá tegyék a melegvíz fogadására. a jövő év elején már a szeszipari melegvízzel akarják fűteni a rábatexti irodáit és munkacsarnokait.

az energiaraionalizálási tervet az égáz vállalat tervezői készítették, kivitelezését a közmű és mélyépítő, illetve a győr megyei állami építőipari vállalatok végezték. a számítások szerint a beruházásra fordított 15 millió forint két év alatt megtérül. /mti/

-10-

bb. 16. új, bőtermő, magas fehérjetartalmu burgonyafajták készthelyről

tóa/st/rj kz

1981. október 28.

újabb rozsa-típusu burgonyafajták kerülnek ki a készthelyi agrártudományi egyetem burgonyanemesítőinek keze alól, két évtizeddel ezelőtt azt a feladatot kapták, hogy az import csökkentése érdekében a hazai körülmények között biztonságosan termesztendő, bőtermő hibrideket állítsanak elő. a készthelyi nemesítők sikerrel valósítják meg ezt a feladatot. a 450-500 mázsás termést adó magyar rozsa már széles körben ismert és nagy területen termesztik. az ugyancsak fajtaelismerést kapott szintén bőtermő és a fertőző betegségeknek ellenálló sárga szignál azonban nem nyerte meg a kereskedelem és a fogyasztók izlését, ezért további rozsa típusu hibridek kitenyésztése került előtérbe.

új, ígéretes burgonyafajta a k 27-es, amely 1982 tavaszán már üzemi szaporításra kerül. jó ize, magas fehérjetartalma, a betegségekkel szembeni ellenállóképessége és nagy hozama, a hektáronkénti 500-600 mázsás termés a biztosíték az eredményes nagyüzemi termesztésre. tavasszal további hat hibrid kerül fajtakísérletbe. ezek is rozsa típusuak. közülük három korai, kettő középérésű, egy pedig kifejezetten salátának való. ezeken kívül további hat készthelyi hibrid várja, hogy a fajtakísérleti állomásokon kipróbálják. /mti/

bb. 17. új típusu kukoricasiló - ipari és mezőgazdasági üzem közös kísérlete

dob/st/rj kz

1981. október 28.

a szárítás nélküli, nedves kukoricatárolás egyik új módszerét együttesen kísérletezi ki a kenderfonó és szövőipari vállalat és a hőmezővársárhelyi vörös csillag termelőszövetkezet. pvc-vel felületkezelt, műbőrszerű ponyvaanyagból és fémszerkezetből családiház nagyságú építményt alakítanak ki, amelyben egymástól hermetikusan elzárt hat négyzetméter alapterületű kabinok vannak.
/folyt.köv./

-11-

bb. 17. / új típusu kukoricasiló... 1. folyt./rj

ezekben tárolható légmentesen a kukorica, a felhasználáskor csak egy-egy kabin tartalma érintkezik a levegővel, a többi tehát nem romolhat meg. a különleges ponyvaanyagot már elkészítették, s a konfekcionálás után a következő hetekben felállítják a tsz területén az új típusu kukoricasilót. /mti/

-. -

bb. 18. import helyett - alkatrészgyártás saját erőből

laz/st/rj kz

1981. október 28.

a vasuti építőgépek alkatrész-utánpótlását saját gyártásban oldja meg a máv jászkiséri üzeme. ily módon az osztrák és svájci gyártmányu gépek alkatrészellátásánál számottevő tőkés importot takarítanak meg. egy év alatt eddig 40 millió forint értékű devizát fordítottak alkatrészek beszerzésére, most ennek csak a tizedét használja fel a jászkiséri üzem.

az alkatrészgyártás megszervezése során négy egymásra épülő - forgácsoló, hegesztő, hőkezelő és kovácsoló - részleget hozták létre, és a műszaki újítások révén több gépet a speciális igényeknek megfelelően alakítottak át. így gyorsan tudják pótolni a meghibásodott alkatrészeket, vasuti pályákat karbantartó gépláncok csak rövid időre esnek ki a munkából. ez az időnyereség igen nagy jelentőségű, mert az ország vasutvonalainak több mint nyolcvan százalékán az általuk üzemeltetett 24 géplánc végzi a szükséges felújításokat.

/mti/

-. -

-12-

bb. 19. magyar-kinai műszaki tudományos együttműködés

pp/mm/gw hgy

1981. október 28.

gábor andrás ipari miniszterhelyettes és tao heng-hszién miniszterhelyettes a kétoldalu tárgyalások befejeztével budapestben aláírta a magyar-kinai műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság xx. ülésszakának jegyzőkönyvét. a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés 1982. évi témái mind az ipari, mind a mezőgazdasági területeket érintik. a kínai delegáció elutazott hazánkból./

/mti/

-. -

bb. 20. halálos balesetek

sa/gw hgy

1981. október 28.

hont községbeli lakásán gergely vendel 49 éves ács az ágyban dohányzott, elaludt, a cigarettától az ágynevelő meggyulladt, és gergely olyan súlyos égési sérülést szenvedett, hogy helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

fejér megyében kulcs külterületén heidel lajos 58 éves hőszigetelő budapesti lakos személygépkocsijával eddig ismeretlen okból áttért az uttest bal oldalára, és összeütközött egy vele szemben közlekedő mikrobuszszal. az ütközést követően a személygépkocsi kettétört, a mikrobusz az árokba csapódott. ugyanekkor érkezett a baleset helyszínére egy nyergesvontató, amely a hirtelen fékezés következtében az árokba csuszolt és a mikrobusznak ütközött. a baleset következtében három személy súlyos, kettő pedig könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

sárbogárd belterületén győri zoltán 19 éves szobafestő helyi lakos személygépkocsival elütötte az uttesten gyalogosan közlekedő almádi istván 50 éves sárbogárdi tévész-tagot, aki a kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint győri zoltán a személygépkocsit figyelmetlenül vezette, a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta.

hódmezővásárhely belterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpáron közlekedő dányi istván 59 éves segédmunkás hódmezővásárhelyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt./mti/

09.54/gw

- 13 -

10³⁰
10/97

10⁴⁵
10/97

bb. 21. németh károly fogadta a francia ifjúkommunisták küldöttségét

sa/gw hgy

1981. október 28.

németh károly az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára szerdán a központi bizottság székházában fogadta a francia kommunista ifjusági mozgalom hazánkban tartozkodó küldöttségét, élén pierre zarkával, a francia kommunista ifjusági mozgalom főtitkárával, az fkp kb tagjával.

a szivélyes légkörű találkozón jelen volt fejti györgy, a kisz kb első titkára.

/mti/

- . -

bb. 22. az éltmód és az ötnapos munkahét

i/ma/mm/gw pr

1981. október 28.

ötnapos munkahét: bevezetésének kimunkálásán gyárok százaiban szorgoskodnak, minisztériumi intézkedési tervek formálódnak, a tanácsok pedig a gyári munkakezdést és -befejezést a szolgáltatók nyitvatartásával, az érdekeket a lehetőségekkel egyeztetik. a döntés a párt kongresszusi határozatában fogant, az országgyűlés a vi. ötéves tervet törvényerőre emelte, a minisztertanács a 2026/1980-as határozatával pedig megadta a végrehajtásra a rajtjelet. döntés, amely az ezernyi ága-bogával a termelést és a szolgáltatást, a szokásokat, az egész életmódot alakítja, s nincs az országnak olyan állampolgára, akit valamiképpen ne érintene. mélykuti attila, az mti munkatársa arra keresett választ, hogy az áttérés irányelveiben, az intézkedési tervekben, a határozatokban miként számoltak, számolnak a megnövekedett szabadidő adta életviteli változásokkal, s mennyire kívánják, illetve tudják követni azokat.

a kormány egyik vezető tisztviselője úgy vélekedik: „magyarországon hosszú ideje természetes gyakorlat a minisztertanácsi döntések demokratikus előkészítése, de az ötnapos munkahéttel kapcsolatos érdemi felmérés, egyeztetés minden eddigit felülmúlt. a határozat kimunkálásába a kormány bevonta a minisztériumokat, az országos hatáskörű szerveket, kikérte a fővárosi és a megyei tanácsok véleményét, tárgyalta az ágazati és iparági szakszervezetekkel, a megyei szakszervezetek megyei tanácsaival, véleményt mondott a fogyasztási, valamint az ipari szövetkezetek országos tanácsa, a magyar kereskedelmi kamara, a mtesz, a kisz kb, a magyar nők, valamint a hazafias népfőnt országos tanács, a gyakorlatból merítve közölték gondolataikat termelő és szolgáltató vállalatok képviselői. nyilvánvaló: különböző rétegek, korosztályok, foglalkozások képviselőinek érdekei, továbbá az érdekek és a lehetőségek ütköztek. a keretjellegű mt-határozat a megoldás formáira, a helyi döntésekre szabad utat nyit /az akkor még meglévő műm számítástechnikai intézete 7500 variációt dolgozott ki és tett közzé az üzemi áttérésre/, addig egy dolgot kategorikusan leszögez: az ötnapos munkahét bevezetése nem akadályozhatja a lakossági szükségletek kielégítésének a folyamatosságát, a lakossági ügyintézést.

/folyt.köv./

bb. 22. /az életmód.....1. folyt./gw

a döntés egyértelmű, mégis kissé tudathasadásos állapotba kerültünk - jegyezte meg az egyik minisztériumi vezető. a megállapítás egyrészt azt érzékelteti, hogy több tárca területén, például az egészségügyben, a közlekedésben, a kereskedelemben a szabad szombat ugyanúgy jár az itt dolgozóknak, mint más magyar állampolgárnak. ugyanakkor az orvosnak, a vasutasnak, a felszolgálónak el kell látnia, ki kell szolgálnia a szabad szombaton megbetegedőt, utazót, étkezőt. e kettősség szempontjából is sokatmondó az 1980-as statisztikai évkönyv: a kereskedelemben majd félmillióan, a szállításban és hírközlésben mintegy 400 ezren dolgoznak, s az egészségügyben csak az orvosok száma meghaladja a 30 ezret. nyilvánvaló, hogy mindannyian és mindenkor nem kaphatják meg a szombatot, s a pihenőnap a hét más részére esik majd. a központi statisztikai hivatal illetékes főosztályvezetője ezért is véli úgy, hogy - ami az életmódot, az ellátást, a szolgáltatást illeti - a szervezés mellett a szemléletváltásban, a szokások tudatos formálásában rejlik az egyik tartalék. ez nem a lemondást, az ellátási színvonal csökkenését, hanem a kölcsönös megértést, az egymás érdekeinek tiszteletben tartását jelentené. azt például, hogy az ember valóban csak a sürgős esetekben keresse föl a körzeti orvosi ügyeletet, a vásárlásait pedig lehetőleg ne szombatra, hanem a hét más napjaira időzítse, szervezze. de mert tudati változással nem lehet az egyik napról a másikra számolni, s arra építeni, ma szinte valamennyi minisztérium, s a felügyelete alá tartozó ellátó, szolgáltató intézmény a lehető legnagyobb keresletre tervezi a szombati ellátást.

a belkereskedelemben például a csütörtöki bevásárló naphoz nyújtják, „felzárkóztatják”, a pénteki napot. január 1-től is nyitva tartanak szombatonként az iparcikk-boltok és az áruházak, s 13 óráig megvásárolhatók lesznek a tartós fogyasztási cikkek is. az élelmiszerüzletek a hét utolsó előtti napján 14 óráig fogadják majd a vevőket, a nagyterületű boltok pedig - budapesten 110 ilyen lesz - délután 4-ig, 5-ig. a kereskedelemben az eddiginél rövidebb, 42 órás munkaidő bevezetésével, a munkával töltött szombat és a hosszabb bevásárlónapok ellensúlyozására általában a hét elején kerül majd közelebb egymáshoz a nyitás és a zárás. ahol pedig ez a lakosságnak nem jelent gondot, - mindenekelőtt a kisebb üzletekben - ott hétfőnként lehúzza maradnak a redőnyök. a vendéglátás, az idegenforgalom teendője tehát várhatóan tetemesen gyarapodik a megnövekedett szabad időben. sőt, ebből profitálnunk kell - jelenti ki a belkereskedelmi minisztérium támafelölőse, ami alatt a hó már valamennyi szabad szombatjára jó ellátást, sokszínű, elérhető áru hétvégi utazási programokat, a forgalom növelésében érdekelt kereskedőknek, vendéglátósoknak pedig nagyobb bevételt és jövedelmet ért.

/folyt.köv./

11.35/gw

- 15 -

12⁴⁰
3P

bb. 22. / az életmód....2.folyt./gw

ahövekvő szabadidőből kihajtó közös családi programokra márcsak azért is nagy szükség van, mert vésszesen kevés időt töltünk gyermekeinkkel - hangoztatják a szociológusok, a gyermekpszichológusok és maguk a szülők is. egy 1976-77-es országos felmérés szerint a családok ifjabb tagjainak ellátására, gondozására, a mesélésre, a játékokra és a közös tanulásra az aktív kereső nőknél átlagosan még napi 30 perc sem jut, egyes rétegeknél pedig mindössze 15. a férfiaknál akad olyan csoport, ahol ez az idő mindössze 4 perc. a szakemberek hangsúlyosan utalnak arra, hogy Magyarország népességének csaknem fele él olyan háztartásban, amelyhez kiegészítő vagy háztáji gazdaság, kiskert tartozik, nem is szólva a bedolgozókról, s a hatodik öt éves tervidőszakban remélhetően növekvő számu magánépitkezőről. nyilvánvaló, hogy a felszabaduló szabadidő e területeken történő részbeni társadalmi hasznosítása a husiparnak, a zöldség- gyümölcs piacnak, végeredményben az egész lakosság ellátásának épp úgy érdeke, mint az építőiparnak, s miként a családnak a jövedelememelkedés és az otthon-teremtés.

félő, hogy az egészségügyi ellátás minden gondját az ötnapos munkanét számlájára írják majd, holott állithatom: a szervezési intézkedések nyomán néhány területen kimondottan javul a gyógyítás-megelőzés színvonala - hangoztatta az egészségügyi minisztérium illetékes főosztályvezető helyettese. a szemléleti utalás márcsak azért is figyelemreméltó, mert több más beszélgetőpartner is igazolta, a bevezetéssel kapcsolatban a jogosnál több a kétely, az esetleges negatív hatás kiemelése, helyenként a ,hogyan nem lehet megcsinálni,, szemléletmód megnyilvánulása. pedig az egészségügy például úgy szervezheti meg a területi, körzeti orvosi ügyeletet, hogy urh-val felszerelt gépkocsit állítanak szolgálatba, s így menet közben is értesíthetik az orvost a központba beérkezett sürgősségi hívásról. külön érdekessége az ügynek, hogy ezt a rendszert - a szükségből erényt kovácsolva - a kellelénél kisebb orvoslétszám miatt borsodban már régen bevezették. mi több: a lakosság teljességgel elégedett a megoldással. a minisztérium vezetői állítják, hogy a kórházakban az ágyak mellett sem csökken az ellátás színvonala, s ennek érdekében megerősítik a mentőszolgálatot, s a kórházakban betegfelvételi osztályokat, több szakembertől álló orvoscsoportokat, team-eket hívnak életre.

természetesen a városokban és falvakban lehetnek és lesznek is kisebb zökkenők - mondják a minisztertanács tanácsi hivatalában, ahol ezekben a napokban értékelik a helyi tanácsoktól beérkező koordinátori jelentéseket. éppen ezért most, az előkészítés stádiumában, s majd a végrehajtáskor is rendszeresen ellenőrzik a rövidebb munkaidő bevezetésének tapasztalatait, s lett légyen szó közüzemi szolgáltatásról, lakossági ügyintézésről, azonnal intézkednek.

/mti/
11.41/gw

12 45
37

- 16 -

bb. 23. pályaválasztási nyílt napok vas megyében

lér/st/gw hgy

1981. október 28.

nyílt napok kezdődtek szerdán vas megye középforku iskoláiban a megyei tanács művelődési osztálya és a pályaválasztási intézet szervezésében. az iskolák mintegy 3.600 nyolcadik osztályos tanulóját és szüleit várják személyes találkozásra, pályaválasztási tájékozódásra. a legtöbb érdeklődőt a szakmunkásképző intézetek fogadják, a továbbtanulóknak ugyanis mintegy ötven százalékát itt képezik tovább.

az érdeklődők általános tájékoztatást kapnak az iskolák képzési céljáról, a követelményekről, a felvételi, kollégiumi esélyekről, s sor kerül óralátogatásokra, tanműhely, valamint üzem- és munkahely látogatásokra is.

/mti/

- . -

bb. 24. nemzetközi vizivadkutató iroda konferenciájának résztvevői a hortobágyon

szü/st/gw hgy

1981. október 28.

a nemzetközi vizivad^{madár} kutató iroda, az iwrp debrecenben üléselő vadludvédelmi konferenciájának résztvevői szerdán egésznapos látogatást tettek a hortobágyi nemzeti parkban. az ott folyó tudományos munkát, természetvédelmet salamon ferenc igazgató mutatta be a vendégeknek. a többi között elmondta, hogy a hortobágyi nemzeti parkban mintegy 17 ezer hektáros területet jelölték ki az átvonuló vadlibák alkalmi szálláshelyének, s itt teljes mértékben biztosítják háborítatlanságukat. ennek eredményeként az átvonuló vadliba-csapatok száma, amely a hatvanas években erősen lecsökkent, lassanként ismét növekszik.

/mti/

- . -

bb. 25. vállalatok az önállóság útján

ö/os/kász/bév/kov/csiz/ber/gk/pp/gw hgy

1981. október 28.

nem telt még el egy esztendő sem azóta, hogy az ipar szervezeti korszerűsítése során a korábban trösztökhöz, nagyvállalatokhoz tartozó kisebb gazdasági egységek önálló életet kezdtek. az eddig eltelt tíz hónap azonban már elegendő volt arra, hogy e vállalatok bebizonyítsák: meg tudnak állni saját lábukon, sőt a korábbi kötöttségektől megszabadulva jobban alkalmazkodnak a megváltozott körülményekhez, gyorsabban, rugalmasabban teljesítik a piac diktálta feltételeket. a bizonyítani akarás lendülete, a dolgozók, a kollektívák cselekvőkészsége a vállalatok többségét a kezdeti, tagadhatatlanul nehéz helyzeteken, zökkenőkön is átesíti, különösen, ha az előző gazda, az anyavállalat nem ,mostohaként,, viseltetik irántuk, hanem egyenrangú partnert s ugyanakkor egészséges versenytársat lát bennük.

/folyt.köv./
12.05/gw

- 17 -

17 50

bb. 25./vállalatok az....1. folyt./gw

a korántsem könnyű gazdasági helyzetben edződő új státuszu vállalatok törekvéseiről, önálló kezdeményezéseiről, eredményeiről készítették beszámolót az mti munkatársai.

Rózsásnak nem mondható helyzetben kezdte meg önálló működését a salgótarjáni vasöntöde és tüzhelygyár. az első és legfontosabb feladatnak a gyár kollektívája annak a mintegy 65 millió forintos deficitnek a felszámolását tekintette, amely a zománcipari művek fennállása alatt keletkezett. minden éjjel arra mutat, hogy a deficitet egy év alatt sikerül a felére csökkenteni. várható, hogy az idén a tavalyinál mintegy 80 millió forinttal nagyobb termelési értéket állítanak elő, az év végéig elkészülő főző- és fűtőeszközök csaknem 60 ezerrel haladják meg az előző esztendőben piacra került termékek számát. igazodva például a megváltozott energiahelyzethez, az igényekhez, az idén a tavalyi 15 ezer széntüzelésű tüzhellyel szemben 63 ezer tea- és asztali tüzhelyet szállítanak a kereskedelemnek. a belföldi igények jobb felmérése mellett megélnékült a vállalat külkereskedelmi piacutató tevékenysége is. ennek első sorban az a célja, hogy az európai piacokon is megfelelő színvonalat képviselő elektromos és gáztüzhelyeit nyereséggel értékesíthesse. fokozott figyelmet fordítanak a termelés megszervezésére is. a gyártáselőkészítés, a szervezés, a termékösszetétel-alakítás, a készlet- és energiazgazdálkodás feladatainak megoldása során egyre nagyobb szerepet kap az értékelemző csoport, hiszen céljuk, hogy 1982-ben a deficit másik felétől is megszabaduljanak.

a termelésben esztendőnk óta élenjáró oroszországi szénbányák vállalat önálló gazdálkodásának elsőrendű céljaként az eddiginél magasabb nyereség elérését jelölte meg. erre ösztönzi az is, hogy az állammal szembeni fizetési kötelezettségeit öt évre előre pontosan ismeri, ha tehát a tervezettnél nagyobb nyereséget ér el, ebből újabb fejlesztési alapot képezhet. ennek érdekében egy évek óta napirenden szereplő beruházás megvalósítását háttározta el. mintegy 300 millió forintos költséggel dúsítóművet építenek. a beruházást - amelynek programterve már elkészült - első sorban az indokolja, hogy a hagyományos osztályozási technológiával már nem tudják a csaknem 100 százalékosan gépesített termeléssel felszínre hozott szénből az erőművi palát és a jó minőségű barnaszenet megfelelően különválasztani. a fejlesztés megvalósítása a népgazdaság számára jelentős hasznot hoz, ugyanis kétszer annyi 4000 kalória fölötti szenet adhatnak majd így a fogyasztóknak az oroszországi szénbányák, mint anélkül. a beruházás költsége várhatóan három év alatt megtérül, és aztán évente 100 millió forinttal növeli a szénbányák bevételét.

/folyt.köv./

- 18 -

12.25/um

12 $\frac{55}{39}$

bb 25. /vállalatok az 2.folyt./um

a herendi porcelángyár számára sem volt zökkenőmentes az önállóság első tíz hónapja. igaz, a nehézségeket nem első sorban a gyáron belüli gondok, hanem a nyugat-európai országok valutaárfolyamainak ingadozása okozta. a gyár termelése ugyanis a mennyiséget és a minőséget tekintve egyaránt megfelelt a tervezettnek, sőt a korábbi 2.9 százalékról 2.7 százalékra csökkentették a selejtet. az egyenletes termelés mellett azonban az exportbevétel - dollárban számolva - némileg elmaradt a tervezettől. ahhoz, hogy az árfolyam-változás miatt kiesett bevételt pótolják, további 12 millió forint értékű árut kell külföldön eladniuk. a herendi porcelángyárnak szerencsére nincsenek piaci gondjai: negyven országba szállítanak rendszeresen, s csaknem valamennyi vásárlójuk vállalná a többletet. az artex külkereskedelmi vállalattal közösen ezt a többletet a legkedvezőbb piacokon helyezik el, így az nszk-ban, svájcban, az amerikai egyesült államokban és Kanadában értékesítik a keresett herendi porcelánokat. a többlet exportáru előállítását várhatóan november végére befejezik, s ezzel sikerül önállóan is teljesíteniük idei exporttervüket.

a parádsasvári üvegyár önállóságának tapasztalatai a kisvállalat rugalmas gazdálkodási ritmusváltó képességét igazolja. a 190 millió forintot meghaladó éves tervüket eddig időarányosan, hónapról hónapra teljesítették, s az év végéig várhatóan termelési tervüket túlteljesítik. ez különösen azért fontos, mert a termékeik 75 százaléka külföldi piacra kerül. az exporttermékeknek felét Angliában, másik felét pedig Kanadában, illetve Franciaországban, Svájcban és az egyesült Államokban értékesítik. a külföldi megrendeléseknek a vállalat az idén is maradéktalanul eleget tesz. mivel a világpiacon növekszik az érdeklődés a gazdagon csiszolt ólomkristály-készletek iránt, az igényeknek megfelelően tovább bővítették a munkaigényesebb, magasabb értékű üvepipari termékek gyártását. hogy minél többet termelhessenek ezekből a keresett termékekből, a főként kézi munkát igénylő munkafolyamatok egyes műveleteit, saját ötleteik alapján készített kisebb gépekkel, eszközökkel meggyorsították.

a jelek szerint leküzdötte kezdeti gondjait a szigetvári cipőgyár is. ma már a legújabb divatirányzatokat követő szép női cipők, csizmák iránt a kereslet nagyobb, mint amennyit gyártani képesek. a kezdeti gondokat első sorban az okozta, hogy a cipőiparban nem a naptári évvel kezdődik a piacutató és a termelés megszervezése, hanem már az előző esztendő utolsó negyedében. a minőségi cipőgyár szervezetéből való január 1-i kiválás ezért jelentett némi lépéshátrányt a szigetvári gyár számára.

/folyt.köv./

- 19 -

12.32/um

13 $\frac{55}{39}$

bb 25. /vállalatok ...3.folyt./um

az önállóan kialakított új szervezet azonban hamarosan behozta ezt a hátrányt, a divatos női cipők tervezői harminctőkécs cég számára készítették rendkívül rövid idő alatt minitakollekciót, a tőkécs partnereknek 150 ezer, a szovjet kereskedőknek 500 ezer, a belkereskedelemnek pedig 600 ezer pár cipőt készítenek az idén. a gyárban elsősorban a korábbi termékskála bővítésére törekedtek. a női szandálok és cipők választékát az import lábbelikkal azonos minőségű, de olcsóbb termékekkel gazdagították. nemcsak a termékválaszték kialakításában, hanem a termelés megszervezésében is új utakat keresnek. felsőrész-készítő kapacitásuk bővítésére két termelőszövetkezettel kötöttek már megállapodást, amelynek keretében felsőrész-készítő üzemeket hoznak létre a jövő évben mágoacson és tótujfalun. már októberben megkezdődött a leendő felsőrész-készítők betanítása, s 1982 elejétől termelnek ezek a kisüzemek a szigetvári cipőgyár számára.

x x x

az anyaghoz az alábbi mti-képek tartoznak:

ogy 811010/29, cser 810211/12, ogy 791212/24 /mti/

---

bb 26. hulladék-hő-hasznosítás, sugárzó infrafűtés -
javult az energiagazdálkodás fejező megyében

zsi um st hgy

1981. október 28.

csökkent a termelő és szolgáltató üzemek fajlagos energiafelhasználása fejező megyében. erről számoltak be szerdán székesfehérváron, a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. az energiaraționalizálásban élen jár a dunai vasmű, ahol a füstgázok és a hulladék-hő hasznosításával, energiatakarékos technológiák alkalmazásával a vi. ötéves tervben összesen 410 millió forint értékű energiát, főként fűtőolajat takarítanak meg. a fejező megyei népi ellenőrzési bizottság az elmúlt két évben 31 fejező megyei ipari és mezőgazdasági üzem energiagazdálkodási tevékenységét vizsgálta, és megállapította, hogy a jó példák ellenére általában nem alakult ki folyamatos energiaraționalizálási gyakorlat. sem a műszaki-gazdasági feltételek, sem az anyagi ösztönzés nem serkenti kellően a vállalatokat az ésszerűbb energiafelhasználásra.

/folyt.köv./

- 20 -

12.38/um

13¹⁰/₃₇

bb 26. /hulladék-hő-...folyt./um

jobban kellene szorgalmazni a rossz hatásfokú hőátalakító berendezések kicserélését, a fűtési és világítási veszteségek megszüntetését. biztató, hogy több helyen jelentős energiamegtakarítást eredményező műszaki intézkedések történtek, így például az ikerus székesfehérvári gyárában a sugárzó infrafűtés bevezetésével évi hárommillió köbméter gáz elégetését tették feleslegessé. az ercsi cukorgyárban két elavult bepárló kicserélése évi ötezer gigakalória energiamegtakarítást hozott. a fejező megyei víz- és csatornaműveknél a szennyvíztisztítóban keletkező biogáz hasznosítását, a székesfehérvári ingatlankezelő vállalatnál a hőtermelő berendezések vegyi vízköztlenítését tervezik.

a végrehajtó bizottság határozatot hozott arról, hogy a hatékonyabb energiatakarékosság érdekében szigorítják a felügyeleti ellenőrzést és szorgalmazzák a vállalatközi, fűtő-égető, gőzellátó művek létesítését. /mti/

-. -

bb 27. időjárásjelentés

um

1981. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán délután:

az éjszakai lehülés erősödik

európa nagy részén a különböző nedvességtartalmu és hőmérsékletű léghullámok hatására folytatódik a változékony, sok helyen szeles, az évszakhoz képest hűvös időjárás. ma reggel a brit-szigetektől, a német-lengyel síkságról, a keleti-kárpátok vidékéről esőt, záport, a skandináv-félsziget északi részéről havazást, hózáport jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden kelet-, északkelet-európában 1, 3 fokkal magasabb, európa többi részén 1, 7 fokkal alacsonyabb volt mint a sokévi átlag. csütörtök estig a kárpát-medence időjárását továbbra is az északnyugat felől érkező léghullámok határozzák meg.

házánkban kedden az ország nagy részén erősen felhős, vagy borult volt az ég, csak egy-egy kisebb körzetben sütött ki a nap 1-2 órára. sokfelé esett az eső, zápor, a nyugati-északnyugati megyékben helyenként zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége több helyen elérte az 5-10 mm-t, a keleti, északkeleti megyékben helyenként elérte a 12-15 mm-t is. a hőmérséklet csúcserkéke az erősen felhős, borult helyeken 7, 11, a déli és a keleti országrészben 12, 17 fok között alakult.

/folyt.köv./

- 21 -

12.45/um

13¹⁵/₃₇

bb 27. /időjárás...folyt./um

szerda hajnalra 4, 12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti megyékben erősen, máshol változóan felhős idő volt. egy-két helyen fordult elő kisebb eső. az éjszaka keletkezett köd mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 8, 12 fok között váltakozott. elsősorban a főváros környékén több helyen erős, néhány helyen viharos északnyugati szél fujt.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,8 fok volt, megegyezett a százéves átlaggal.

ma 12 órakor budapesten 10 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, erősen emelkedik.

a duna vízállása budapestnél: 400 cm, a víz hőmérséklete 10,0 fok.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, legfeljebb keleten egy-két helyen kisebb eső, zápor. időnként megélnékülő, néhány helyen átmenetileg megerősödő nyugati, északnyugati szél.

éjszaka hajnalban és reggel több helyen köd.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 és plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9, 14 fok között várható. /mti/

- . -

bb. 28. a szolgáltató hálózat fejlesztéséről tárgyalt a szegedi tanács

dén/st/gw kz 1981. október 28.

az elmúlt tíz évben ^{m?}egduplázódott szegeden a lakosság által igénybevett szolgáltatások értéke. mint a városi tanács szerdán tartott ülésén elmondták a szolgáltató üzemek fejlesztéséhez a tanács 81 millió forinttal járult hozzá. a lakossági igények jobb kielégítését szolgálta, hogy 231 kisiparos nyitott új műhelyt a városban.

a szolgáltató üzemek a hatodik ötéves tervben előreláthatóan 45 százalékkal bővítik kapacitásukat. szeged új lakónegyedében és a perkerületében 1985-ig többek között öt pályolat felvevőhely, három fodrász szalon, lakáskarbantartó szövetkezet, cipőgyorsjavító és gelka szerviz, összesen mintegy 20 szolgáltató üzlet és műhely nyílik. jövőre előreláthatóan átadják a város új nagykapacitású autószervezét is. /folyt.köv./

13. 25/gw

- 22 -

bb. 28. /a szolgáltató hálózat...folyt./gw

a tanácsülés határozatában felhívták a figyelmet, arra, hogy a szolgáltatók rugalmasan alkalmazkodjanak a lakosság igényeihez. úgy szervezzék meg munkájukat, hogy az ötnapos munkahét teljes bevezetése után a hétvégi napokon is fogadni tudják ügyfeleiket.

/mti/

- . -

bb. 29. gyorsítani kell az iskolák tervezését és kivitelezését - a csongrád megyei nevelési tanács

dén/st/gw kz

1981. október 28.

az idén több mint 40 új tanteremmel bővültek a csongrád megyei általános iskolák. az építkezések azonban így sem tudták lépést tartani a tanulók gyorsan növekvő létszámával, emiatt elsősorban a városokban és különösen szegeden nagy az iskolák zsúfoltsága, több helyen két-három műszakban is tanítanak. ezt állapították meg a megyei népi ellenőrök, akiknek összegező jelentését szerdán tárgyalta meg a csongrád megyei nevelési tanács.

a tanulók elhelyezésére számos szükségmeggoldást kellett alkalmazni a tanácsoknak. több mint száz ideiglenes tantermet rendeztek be iskolai könyvtárakban, uttorószobákban, szertárakban, szolgálati lakásokban. oktatási célokra vették igénybe szentesen az uttoróházat és a művelődési ház egyes helyiségeit hódmezővásárhelyen pedig az egyik pártházat. csak így tudták elhelyezni a megye körülbelül 49.000 általános iskolásait, akik közül különösen az első osztályosok száma nőtt meg ugrászerűen. a zsúfoltság enyhítésére sok helyen az iskolai körzethatárokat is módosították.

a népi ellenőrök véleménye szerint az alkalmazott szükségmeggoldások rontják az oktatás feltételeit, de az adott helyzetben nélkülözhetetlenek. sőt további ideiglenes megoldásokat is kell keresni, mert a hatodik ötéves tervben a tanulók létszáma várhatóan 12 százalékkal, a tantermek száma viszont csupán hét százalékkal növekszik. enyhítene a helyzetet, ha az oktatási intézmények tervezését és kivitelezését meggyorsítanák, ugyanis ma még sokszor az évm által előírtaknál sokkal hosszabb időt vesz igénybe egy-egy új iskola felépítése. találkoztak olyan esettel, hogy normatívák által megszabott husz hónap helyett csak 30 hónap alatt készült el egy négy tantermes általános iskola.

/mti/

- . -

13. 33/gw

- 23 -

13. 33

bb. 30. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 28.-án 14.00 óráig

gw kz

1981. október 28.

1. 1400 hajóipari termék cserélt gazdát
2. belső szakosítással növekvő termelés
3. szovjet filmfesztivál előtt
4. a magyar népdal hete a rádióban
5. hol jár az ügyfél
6. új ady-kéziratok, deák-levelek
7. miss arizona- nyit a thália stúdió
8. muzeumba kerültek az utolsó szegedi paszományos munkaeszközei
9. megkészszerzi a termelést a mecsektej
10. elkészült a hévízi tófürdő központi épülete
11. tobozszüret a kámoni arborétumban
12. bagolyfalvak a zselicben
13. minden hétre jut egy színházi előadás oroszlanban
14. brikett fűrészporból
15. energiamegtakarítás
16. új, bőtermő burgonyafajták készthelyről
17. új típusú kukoricasiló
18. alkatrészgyártás - saját erőből
19. magyar-kinai műszaki-tudományos együttműködés
20. halálos balesetek
21. német károly fogadta a francia ifjúkommunisták küldöttségét
22. az életmód és az ötnapos munkahét
23. pályaválasztási nyílt napok vas megyében
24. nemzetközi vizivadkutatóiroda konferenciája
25. vállalatok az önállóság útján
26. javult az energiagazdálkodás fejér megyében
27. időjárás
28. a szolgáltató hálózat fejlesztéséről
29. gyorsítani kell az iskolák tervezését
30. hírjegyzék

/mti/

- . -

13.59/gw

- 24 -

L 14.25

bb. 31. hazaérkezett olaszországból a budapest táncgyűttes

i/is/s/dg/gw kz

1981. október 28.

hazaérkezett olaszországi vendégszerepléséről a budapest táncgyűttes. simon antal művészeti igazgató vezetésével a torinói ősz című művészeti fesztiválon vett részt. október 22 és 25 között négy alkalommal lépett színpadra s a mintegy 2000 nézőt befogadó teatro regio közönsége minden alkalommal nagy ünneplésben részesítette a cigánytáncokat, csárdásokat, erdélyi magyar táncokat és bácskai néptáncokat bemutató magyar művészeket. a la stampa című tekintélyes olasz napilap „varázslatos tánc magyarországról”, címmel kéthasábos kritikában méltatta a budapest táncgyűttes előadásait.

/mti/

- . -

bb. 32. 75 éve született detre lászló

k/mg/s/pp/gw kz

1981. október 28.

a magyar tudományos akadémia matematika és fizikai tudományok osztálya és az eötvös loránd fizikai társulat szerdán emlékülést tartott detre lászló születésének 75. évfordulója alkalmából. tarján imre akadémikus megnyitó beszédében méltatta a hét évvel ezelőtt elhunyt neves csillagász érdemeit, aki munkásságáért állami-díjat kapott. az ő nevéhez fűződik a piszkéstetői obszervatórium megalapítása és a modern hazai csillagászati kutatások megteremtése. tanítványai és munkatársai a szerdai emlékülésen a csillagászat és a társtudományok kapcsolatairól tanácskoztak. az előadások témája szorosan összefüggött detre lászló, a nemzetközileg elismert csillagász munkásságával.

/mti/

- . -

bb. 34. magyar gyermekkönyvek moszkvában

sg/gk/gw kz

1981. október 28.

a budapesti gorkij könyvtár valamint a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése „illusztrált magyar gyermekkönyvek”, címmel kiállítást rendez moszkvában az össz-szövetségi állami idegennyelvű könyvtárban. az október 30-án megnyíló kiállításra mintegy 600 kötet, az elmúlt tíz év magyar gyermek- és ifjúsági könyvkiadását reprezentálja. a neves művészek által illusztrált könyveken kívül eredeti grafikák, fotók és plakátok színesítik a két hétig látható bemutatót, amelynek látogatói ajándékként több ezer színesen illusztrált magyar gyermekújság közül válogathatnak.

/mti/

- . -

14.20/gw

- 25 -

L 14.30

bb.33. barátságvonat^{ok)} november 7-e tiszteletére

i/gy/pá/dg/ig kz

1981. október 28.

a nagy októberi szocialista forradalom közelgő, 64. évfordulója alkalmából 400 szovjet komszomolistát lát vendégül az expressz ifjúsági és diák utazási iroda. a szovjet fiatalok barátságvonata - amely szerdán érkezett hazánkba - az elkövetkező két hét alatt budapesten kívül több vidéki városba is eljut.

a szovjet vendégek részt vesznek a fővárosban a november 7-i ünnepeken, több nagygyűlésen. ellátogatnak ezen kívül a budai várnegyedbe, a nemzeti galériába, a szépművészeti- és a munkásmozgalmi muzeumba. a városnézésen kívül alkalmuk nyílik folklór előadások megtekintésére, s hazánk különböző városaiiban üzemlátogatásokon, valamint a magyar fiatalokkal baráti találkozókon vesznek részt.

a kisz utazási irodája november 7-e alkalmából 390 utassal ugyancsak barátságvonatot indít a szovjetunióba. a kissek ismerkednek moszkva és leningrád nevezetességeivel. a szovjet fővárosban és leningrádban nemcsak városnézés és kirándulás muzeum-, képtár látogatás és színházi előadás megtekintése várja őket. vendéglátóikkal, a szovjet fiatalokkal együtt ünneplik meg a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját, s több helyen megkoszorúzzák a szovjet hősök emlékműveit./mti/

- . -

bb. 36. felhasználható: 16.00 órától

az ndk közlekedési minisztere budapesten

pp/pá/gw kz

1981. október 28.

pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra budapestre érkezett otto arndt, az ndk közlekedési minisztere. itt tartózkodása során vendéglátójával megtárgyalják a két országot kölcsönösen érdeklő közlekedési kérdéseket. érkezésekor a keleti pályaudvaron megjelent rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete is.

/mti/

- . -

14.27/gw

- 26 -

L. K. H. S.

bb.35. magyar küldöttség utazott a vöröskereszt 24. nemzetközi konferenciájára

s/dg/ig kz

1981. október 28.

szerdán magyar küldöttség utazott manilába a vöröskereszt 24. nemzetközi konferenciájára és a vöröskereszt társaságok ligájának közgyűlésére. a delegációt hantos jános, a magyar vöröskereszt országos végrehajtó bizottsága elnöke vezeti. a konferencián áttekintik a nemzetközi vöröskeresztnek a béke megóvása érdekében kifejtett tevékenységét, a nemzetközi humanitárius jog érvényesítésével és fejlesztésével kapcsolatos kérdéseket, a vöröskereszt állásfoglalását a menekültek ügyében, a katasztrófa segélyezésre vonatkozó elvek és szabályok módosítását, a kormányok és a vöröskereszt együttműködésének tapasztalatait az elsődleges egészségügyi ellátásban és más fontos kérdéseket. a liga közgyűlése kialakítja a vöröskereszt fejlesztési stratégiáját, megvitatja a liga vértranszfúziós szolgálatának tevékenységéről szóló jelentést és a különböző tanácsadó bizottságok jelentéseit. az idén budapesten megrendezett európai regionális konferenciáról szóló beszámolót a magyar küldöttség vezetője terjeszti a közgyűlés elé./mti/

- . -

bb.37. közlekedési változások a temető környékén

gk/dg/ig kz

1981. október 28.

a brfk közlekedésrendészete és budapest főváros tanácsa vb. közlekedési főigazgatósága értesíti a gépjármű-tulajdonosokat és -üzemeltetőket, hogy október 30-án 8 órától november 2-án 8 óráig ideiglenesen megváltozik a forgalmi rend a budapest x., rákoskereszturi és a xii., farkasréti temető környékén.

a temetőhöz irányuló forgalom zavartalansága érdekében a x. kerületben egyirányú forgalmu ut lesz: a sirkert utnak a kozma utca és maglódi ut és kozma utca közötti szakasza, a maglódi ut felőli behajtással; a kozma utcának a korányi frigyes utca és a sirkert ut közötti szakasza, a korányi frigyes utca felőli behajtással.

a rákoskereszturi temetőhöz vezető alábbi utvonalakon tilos megállni: az ujhegyi utnak és a sirkert utnak az egyirányusított szakaszain a menetirány szerinti jobb oldalon, a kozma utcának és a korányi frigyes utcának az egyirányusított szakaszain az uttest mindkét oldalán. tilos várakozni: az ujhegyi utnak és a sirkert utnak az egyirányusított szakaszain, a menetirány szerinti bal oldalon.

/folyt.köv./
14.45/ig

↑ közötti szakasza, a kozma utca felőli behajtással; az ujhegyi utnak a maglódi ut - 27 -

L. K. H. S.

bb.37. /közlekedési ... folyt./ig

a farkasréti temetőhöz vezető alábbi utvonalakon tilos megállni: a németvölgyi utnak a hegyalja ut és a brassó utca közötti szakaszán, az érdi utnak a brassó utca és rácz aladár utca közötti szakaszán, a rácz aladár utcának az érdi ut és denevér ut közötti szakaszán, az uttest mindkét oldalán.

tilos várakozni: a németvölgyi utnak a lipót utca és a hegyalja ut közötti szakaszán, az érdi utnak a temető iii-as kapu és a rácz aladár utca közötti szakaszán, a hóvirág utnak a denevér ut és a hajnal utca közötti szakaszán az uttest temető felőli oldalán, a hegyalja utnak a németvölgyi ut és a névtelen utca, valamint a dayka utca és koszta józsef utca közötti szakaszán, az uttest északi oldalán, a denevér utnak a rácz aladár utcától az ut teljes hosszában, az uttest mindkét oldalán.

a forgalmi rendet közúti jelzések is mutatják. kérjük a gépjárművezetőket, hogy az ideiglenesen megváltozott forgalmi rendre való tekintettel nagyobb figyelemmel és fokozottabb óvatossággal közlekedjenek. a megállási és várakozási tilalom ellenére a felsorolt helyeken várakozó járműveket a rendőrség elszállíttatja./mti/

- . -

bb.38. rangot adnak az ipari formatervezésnek a baranyai üzemekben - a megyei tanács vb-ülése pécssett

igó/st/ig kz

1981. október 28.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága minden évben megvitatja egy-egy művészeti ág helyzetét. ezúttal a pécssett tartott szerdai ülésen a megyében folyó képző- és iparművészeti, valamint az ipari formatervezési tevékenységről tárgyaltak. budapest és pest megye után baranyában él és dolgozik hazánkban a legtöbb képző- és iparművész. anyagi megbecsülésük folyamatosan javul, munkakörülményeik azonban még korántsem megfelelőek. a gond enyhítésére a nyolcvanas években újabb hét lakás és nyolc műterem épül számukra pécssett. a megye műpártoló tevékenységének erősödését jelzi, hogy az utóbbi évtizedben csaknem száz képzőművészeti alkotással gazdagodtak a baranyai városok és községek. a művészeti élet további fejlődését segíti majd a pécssett ebben az ötéves tervben elkészülő művészetek háza.

/folyt.köv./
15.00/ig

- 28 -

15.20

bb.38. /rangot adnak ... folyt./ig

az ülésen élénk, sokoldalú vita bontakozott ki az ipari formatervezés jelenlegi mostoha helyzetéről. megállapították a tanácsstagok, hogy a baranyai üzemeket - kevés kivételtől eltekintve - ebben a tekintetben nagyfokú passzivitás, a kezdeményezőkézség és a kockázatvállalás hiánya jellemzi. ennek következtében az ipari termékek külső megjelenése elmarad valóságos értéküktől. másfelől a tervezők zöme ma még idegenkedik az iparban végzett munkától, aminek az is oka, hogy kedvezőtlenek a munkafeltételek, továbbá sem anyagilag, sem erkölcsileg nem ismerik el őket érdemüknek megfelelően.

a testület állást foglalt amellett, hogy rangot és megbecsülést kell adni az ipari formatervezésnek. a tanácsai szervek vállalják: közreműködnek az üzemek és a formatervezők „összehozásában”, hogy megismerjék egymás igényeit és lehetőségeit. szervezettebbé teszik a formatervezők foglalkoztatását, s évégett a megyében munkaközösséget vagy stúdiót hoznak létre./mti/

- . -

bb.39. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/ag/gk/dg/ig kz

1981. október 28.

a tanácsai munka korszerűsítéséről, a kispesti lakótelep építéséről, továbbá új szociális otthonok létesítéséről tárgyalt egyebek között szerdán a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

a fővárosi tanácsai szervek működésének korszerűsítését értékelve az ülésen már több hasznos kezdeményezést regisztrált; az elmúlt időszakban például az ügyfélszolgálati irodák feladatkörét kibővítették az ugynevezett azonnal megoldható ügyek intézésével. a iv., vii. és x. kerületben a lakóimváltozás bejelentése után nem kell külön-külön valamennyi közművet is értesíteni erről, azt egyidőben és egy helyen elintézheti az új lakásba költöző. sikeres volt a rövidített határidejű ügyintézés bevezetése is, egy esztendő összes ügyeinek csaknem 40 százalékát már így kezelik. az üzenetrögzítő készülékeket - amelyek pedig munkaidőn túl is „fogadják”, a bejelentéseket, panaszokat - a vártnál kevesebben vetik igénybe. a hétfői, meghosszabbított félfogadási idő; az a módszer, hogy két dátumot is közölnek az állampolgárral: mikor keresheti föl ügyében a tanácsot; az ügyfélszolgálati irodák szabadszombati nyitva tartása lehetővé tette, hogy a lakosok a számukra legkedvezőbb időpontban mehessenek a tanácsokhoz. mégis, sokan még mindig munkaidőben intézik ügyeiket. idén január 1-től működik a fővárosi közmű információs iroda, ahol szakszerű tájékoztatást kapnak a fogyasztók éppúgy, mint a magánépítők, a különböző, vízzel, csatornával, elektromos hálózattal kapcsolatos kérdésekben.

/folyt.köv./
15.20/ig

- 29 -

15.00

bb.39. /ülést tartott ... 1.folyt./ig

ha lassan is, de a korszerű technika, a számítógépek is egyre inkább segítik a tanácsi munkát. több, átfogó rendszer sok száz, sok ezer adatát tárolják már számítógépekben. a technika máshol is segít: a fővárosi és a kerületi tanácsok közötti telexkapcsolat kiépítésével rövidült és egyszerűsödött az ügyintézés, könnyebb például az iratok bekérése, a körlevelek kiadása. a tanácsok leíró irodáiban korszerű írógépek, magnetofonok könnyítik a munkát. összegezve: megállapítható, hogy a korszerűsítés - tervszerűbe vált. a kerületek kezdeményezéseinek, kísérleteinek összehangolása javult. sajnos a munkafolyamatok egyszerűsítése, a belső munkaszervezés, az információs rendszerek kiépítése - amelyek pedig külön-külön, s együtt is mind a lakosság ügyeinek még gyorsabb és alaposabb intézését szolgálnák - a kívánatosnál lassabban halad.

a végrehajtó bizottság a kispesti új lakótelep beruházási munkáinak jelenlegi állásáról hallgatott meg tájékoztatót. az új kispesti városközpontban, amely mintegy 100 hektár nagyságu területen épül, 11 407 új lakás lesz. az építkezés első ütemében /1973-1978 között/ 824 lakás mellett óvodákat, bölcsődéket, üzleteket is építettek. az ugynevezett ii/a. ütemben /1975-1981/ 2121 lakást, egy 24 tantermes iskolát, 1560 négyzetméteres orvosi rendelőt is átadtak, természetesen újabb gyermekintézmények, üzletek mellett. a ii/b. ütemben /1978-1987/ 8124 lakás, 48 iskolai tanterem, 650 óvodai, 300 bölcsődei hely, 6823 négyzetméternyi üzlet készül. a vi. ötéves terv során megépül egy csaknem 12 ezer négyzetméteres áruház is. budapesten egyedülálló a kispesti építkezés „szervezete”, e területen 1980. január 1-től - a fővárosi építőipari vállalatok kapacitáshiánya miatt - tizenhat /köztük tizenhárom vidéki/ vállalat dolgozik. a heves megyei állami építőipari vállalat generálkivitelezőként elismerésre méltóan működik. a jelenlegi építők lényegesen jobb minőségű munkát adnak ki a közülük, mint a korábbiak. az azonban kivitelezési gondot okoz, hogy azonos időben épülnek a házak és a közművek, így a vállalatok gyakran nem tudnak egymásnak munkaterületet adni. kevés a közmű- és utépitési kapacitás is. mindezen gond ellenére az idén 1632, jövőre és a további években ugyancsak 1500-1600, átlag ötvenhárom négyzetméter alapterületű, többségében egy- plusz kétszer félszobás lakás épül a kispesti lakótelepen. az eddigi munkák tapasztalatait vizsgálva elismeréssel állapította meg a végrehajtó bizottság, hogy a lakásokkal egyidőben készültek el a gyermekintézmények. ugyanez sajnos nem mondható el a kereskedelmi létesítmények esetében, és több évig „csuszott”, - főleg kapacitás- és pénzhiány miatt - a lakóházak körüli parkosítás. ez a lemaradás azonban az idei év végéig pótolható, különösen ha az ottlakók társadalmi munkával is segítik ezt.

/folyt.köv./
15.35/ig

- 30 -

15/0

bb.39. /ülést tartott ... 2.folyt./ig

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának vi. ötéves terve 600 új szociális otthoni hely megteremtését irányozza elő. a fővárosi és a vas megyei tanács idén megállapodott: szombathelyen, a bogáti kastélyban 100 személyes budapesti, időskorúakat gondozó otthont alakítanak ki. a fővárosi tanács a közelmúltban megvásárolt három visegrádi ingatlant, melyekben 200 személyes szociális otthon megteremtésére van lehetőség. az átalakítási munkákat mind szombathelyen, mind visegrádon megkezdték./mti/

- . -

bb. 40. politikai könyvnapok: november 4-től - sajtótájékoztató a kossuth kiadónál

t/ár/rj dg kz

1981.október 28.

immár huszadik alkalommal rendezi meg a kossuth könyvkiadó a pártszervezetekkel közösen a politikai könyvnapokat. kulturális életünk e jelentős eseményének országos megnyitó ünnepségét november 4-én a fővárosban, a csepel művek munkásotthonában tartják. a művelődési központban ez alkalomból könyvkiállítás is nyílik a könyvszemlére megjelent, illetve korábban napvilágot látott politikai művekből.

miként a kiadó vezetői szerdán a sajtó képviselőinek elmondták, ezúttal 19 újdonságot kínálnak az érdeklődőknek, emellett a könyvnapok rendezvényein népszerűsítik a kossuth gondozásában idén közreadott tanulmányköteteket, gyűjteményes munkákat, politikai jellegű szépirodalmi műveket és egyéb kiadványokat is.

a könyvnapokra jelenik meg az a kötet, amely kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának 1978 és 1981 közötti beszédeit, cikkeit tartalmazza, a szövetségi politika - nemzeti egység című gyűjtemény változatos anyagával - közte több, eddig nem publikált felszólalás közreadásával - szocialista társadalmunk jelenéről és távlatairól rajzol képet, problémáink őszinte és felelősségteljes vizsgálatának jegyében. ugyancsak ez alkalomból lát napvilágot sarlós istvánnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfrontfőtitkárának kötete, amely az elmúlt negyedszázadban elhangzott beszédeiből, illetve cikkeiből, nyilatkozataiból ad válogatást, könyvnapos újdonság az szkp xxvi. kongresszusának dokumentumaiból összeállított kötet is.
/folyt.köv./

15.30 rj

-31-

Londrós tanácsa

15/0

bb. 40. / politikai ... 1. folyt./rj

több mű az 1956-os ellenforradalmat megelőző időszakot az 1950-es évek társadalmi-politikai válságát, illetve a válságból való kibontakozás utját elemzi. így második, bővített kiadásban kerül az olvasókhöz berecz jános ellenforradalom tollal és fegyverrel - 1956 című könyve, s közreadják az 1956 júliusa-1957 júniusa közötti időszak legfontosabb állami, párt és tömegszervezeti dokumentumait egybegyűjtő kötetet. ismét napvilágot lát szenes iván a kommunista párt újjászervezése magyarországon, 1956-1957 című művét, s a könyvnapokon már könyvvalakban is megvásárolhatják az érdeklődők a negyedszázaddal ezelőtti eseményeket feldolgozó népszabadság-cikksorozatot.

a történelmi tárgyú munkák közé tartozik nemes dezső könyve, amelyben korabeli dokumentumok alapján tárja fel az 50 évvel ezelőtti biatorbágyi merénylet hátterét, mozgatóerőit. időszerű, sokak igényét kielégítő kiadvány a politikai gazdaságtan kisszótára, amely a közgazdaságtan legújabb, napjainkban ismertté váló fogalmairól is magyarázatot ad: továbbá a ki kicsoda? átdolgozott és bővített kiadása, amelyben 3500 hazai és 6500 külföldi kortárs neves személyiség életrajzi adatai szerepelnek.

rapai gyula igazgató a kiadó további terveiről szólva elmondotta, hogy jövőre új sorozatot indítanak források címmel, a marxizmus-leninizmus elméletét tudományos igényű tanulmányozni kívánók számára. elsőként marxnak és engelsnek a magyar szabadságharcról írt cikkeit, leveleit, majd plehanovnak és kautskynak egy-egy művét adják közre. ugyancsak új sorozat mutatja be hazánk megyéit, átfogó képet rajzolva egy-egy tájegységünk gazdaságáról, kulturájáról, történetéről. 1982-ben baranya, békés és szolnok megye kötete készül el. a nemzeti tudat, majd az oktatás kérdéseiről szóló válogatással folytatódik a vélemények, viták sorozat, amelynek a politikai könyvnapokra most megjelent darabja a művészetkritika helyzetét elemzi.

a politikai könyvnapok idején ezuttal is számos rendezvényre kerül sor országszerte, kiállításokat, író-olvasó találkozókat szerveznek a következő hetekben. /mti/

-. -

15.35 rj

-32-

16⁰⁰

bb. 42. meghalt bernát rózsza

sa/rj dg kz

1981. október 28.

életének 53. évében október 28-án elhunyt bernát györgyné /bernát rózsza/ a magyar televízió főosztályvezetője, az mtv pártbizottságának, a szakszervezetek országos tanácsának és a művészeti szakszervezetek szövetsége elnökségének tagja, a televíziós dolgozók szakszervezetének elnöke.

temetéséről később intézkednek.

magyar televízió elnöksége és
pártbizottsága
szakszervezetek országos tanácsa
művészeti szakszervezetek szövetsége
televíziós dolgozók szakszervezete

x x x

bernátgyörgyné gyári munkásból lett egyetemista, majd 1954-ben a magyar rádió szerkesztője. 1966-tól a televízió irodalmi osztályának vezetőjévé, később az irodalmi és drámai főosztály helyettes vezetőjévé nevezték ki. 1973-tól a magyar rádió és televízió, illetve 1975-től a magyar televízió pártbizottságának titkáráként dolgozott. 1979-ben az mtv szórakoztató főosztályának vezetője lett. 1980-ban a munka érdemrend arany fokozatával tüntették ki. /mti/

-. -

bb. 41. hetvenöt éves a szépművészeti muzeum

t/kj/rj dg kz

1981. október 28.

hetvenöt évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit az ország művészeti gyűjteményeit egyesítő szépművészeti muzeum. a nemzeti erőfeszítésből, sokak adományából, alapítványából létrejött muzeumot egész európa egyik legkorszerűbb ilyen intézményeként tartották számon: gyűjteménye európa-szerte ismertté vált, s tevékenysége - gyűjtő munkája, tudományos feldolgozásai, kiállításai - világszerte visszhangot keltettek. az intézményben az alapítása óta eltelt háromnegyed század alatt százezernél több műtárgy talált itt otthonra. a görög, a római, az egyiptomi műkincsek mellett itt helyeztek el 25.000 régi festményt, szobrot, csaknem 92.000 évszázados rajtot, grafikát.

/folyt.köv./

15.45 rj

-33-

16²⁰

bb. 41. / hetvenöt éves... 1. folyt./rj

a jubileum alkalmából a muzeum gyűjteményét, tevékenységét bemutató reprezentatív kiállítást rendezett, a jubileumi tárlat szerdai megnyitóján korcsog andrás művelődési államtitkár hangsúlyozta: a szépművészeti muzeum hazánk egyik egyedülállóan fontos gyűjteményét őrzi. magyarországon az európai művészetet az ókortól napjainkig, a történelmi teljesség igényével, csak itt lehet tanulmányozni. hazánk kulturájának e fontos objektuma, mint önálló intézmény 75 éve áll fenn, ám története egy évszázaddal távolabbi időbe vezethető vissza. 1906-ban, amikor a muzeum a jelenlegi épületbe költözhetett, gyűjteményei egy részének már hosszú múltja volt. az ünnepi megemlékezést azért kapcsoljuk 1906-hoz, mert ekkor vált lehetségessé, hogy az addig esetlegesen alakuló kollekció egy európai horizontu és mércéjű elképzelés alapján fejlődhessen. e célt az elmúlt 75 év alatt az intézmény olyan igényességgel tudta megvalósítani, hogy a világ legjelentősebb művészeti muzeumai közé emelkedett; hogy anyagának beható ismerete nélkül az egyetemes művészet nem tanulmányozható; hogy jelentős nemzetközi kiállítás a szépművészeti muzeum birtokában levő alkotások nélkül jószerevével el sem képzelhető. kiállításait mindig a tudományos hitelesség, az objektív ismeretközlés igénye motiválja.

a kiállításon az intézmény alapítását, a gyűjtemények származását, későbbi gyarapodását korabeli dokumentumok és grafikai tablók szemléltetik. több mint 200 műtárgy ad izelítőt a muzeum rendkívül gazdag gyűjteményéből, bemutatva az ókori kultúrák emlékeit, az európai festészet, szobrászat és grafika nagy korszakait képviselő remekműveket és korunk legmodernebb művészeti törekvéseit. a tárlaton szerepelnek a legutóbbi évek szerzeményei, az ujonnan restaurált művek, amelyek jelentős részét első ízben láthatja a közönség.

a jubileum alkalmából átadták a muzeum évfordulójára meghirdetett pályázat díjait is. a pályázatra 140 alkotás érkezett, amelyek között az első díjat bajtai lajos kvintett című fotósorozatának ítélte a zsűri. a legsikeresebb 36 alkotást a muzeum előcsarnokában tekinthetik meg a látogatók. /mti/

15.55 rj

-34-

16¹⁵

bb. 44. az erdőgazdaságok a szabadidő kulturált eltöléséért - sajtótájékoztató visegrádon

vir/mné/rj st kz

981. október 28.

az elkövetkező években újabb erdei kirándulóközpontokat létesítenek elsősorban a kiemelt üdülőtérsekben - a többi között a balaton a velencei-tó vidékén és a pilisben - s javítják a már meglévők színvonalát. erről számoltak be a mém erdészeti és faipari hivatalának visegrádon a pilisi parkerdő gazdaságban megrendezett sajtótájékoztatóján. királyi ernő, a hivatal vezetője ismertette az erdőgazdaságok terveit, amelyekkel az ötnapos munkahét bevezetésével megnövekedő szabadidő kulturált eltöltését segítik. a többi között elmondta, hogy becslések szerint az erdőket 1976-ban 14,2 millióan, 1980-ban már több, mint 18 millióan keresték fel, arra számíthatnak, hogy az ötnapos munkahét általánossá válása után tovább nő a kirándulók száma. ezért folytatják a 70-es évek elején megkezdett üdülőerdei fejlesztési programot, amelynek keretében olyan beruházások valósultak meg, mint például

dául a királyréti, - a szilvásvárad-szalajkavölgyi, a lillafüredi, a gyöngyössolyosi erdei vasutak felújítása, a budakeszi vadspark, az ópusztaszeri nemzeti emlékpark, a nagykanizsai, vagy a pécs melletti mórévári parkerdő, sportbázisok és kirándulóközpontok sora.

az elkövetkező évek tervei közé tartozik parkerdők kialakítása zamárdi, balatonszemes és balatonszentgyörgy közelében, a balaton északi partján a keszthelyi hegység, a káli medence és a balatonfüredi tamáshegy turisztikai centrumainak kiépítése. az eddigi tapasztalatok alapján a szétszórta elhelyezkedő pihenőhelyek helyett azokat a parkerdei területeket fejlesztik a gazdaságok, melyeket a turisták nagy tömegei keresnek fel: az üdülőerdők fogadó-pontjait, a források, a játszóterek környékét.

az erdőgazdaságok erőfeszítései azonban önmagukban nem elegendők - hangsúlyozták a sajtótájékoztatón. szükség van a természetet szerető kirándulók, a környezetvédelmi társadalmi örök fokozott segítségére. a városközei, elsősorban a budapest környéki erdőket ugyanis elárasztja a lakosság és az egyes intézmények által odahordott szemét. csupán a pilisi állami parkerdőgazdaság budapesti erdészetének évente csaknem egymillió forintjába kerül a szemét eltakarítása. /mti/

16³⁰

-35-

bb. 46. kisgrafikai kiállítás

i/bg/rj pp kz

1981. október 28.

virág az ex-libriseken címmel nyílt kisgrafikai kiállítás szerdán a fővárosi kertészeti vállalat budapesti közönségszolgálati irodájában. harmincegy tablón mutatják be hazai és külföldi művészek eredeti könyvdiszítő grafikáit. a kiállítás a xi. kerület schönherz zoltán u. 9. szám alatt október 28-tól november 10-ig tekinthető meg, munkanapokon 9-17 óráig, szombaton pedig 9-13 óráig. /mti/

-.-

bb. 47. egy éves a sugár

t/be/rj pp kz

1981. október 28.

nemcsak kelet-pest, a környező falvak ellátásában is javulást hozott a sugár megnyitása - tájékoztatták az újságírókat szerdán az egy éve nyílt üzletközpont vezetői. mint elmondották, ezalatt az egy esztendő alatt csaknem két milliárd forintos forgalmat bonyolított le az üzletközpont 34 egysége. a hagyományos bevásárlási lehetőségek mellett az ide látogatók szívesen fogadták az olyan szolgáltatásokat, mint például a ruha-, cipő, fotófelszerelési cikkek és varrógépek javítását, melyekre a környező új lakótelepeken csak elvétve akad vállalkozó.

a jövőbeni terveket ismertetve az üzletközpont vezetői elmondották, hogy mivel az alapterület bővítésére nincs lehetőségük, ezért mind többször alkalmazzák majd azt a közkedvelté vált árusítási formát, mikor egy-egy kereskedelmi egység nemcsak a saját boltjában, hanem a sétálóutcákban vagy a ház körül is kínálja portékáját.

az üzletközpontban most egy hetes akciósorozat kezdődik: október 30-tól november 6-ig minden nap más és más kereskedelmi vállalat kínálja kedvezményesen termékeit. /mti/

16.15 nj

-36-

bb.43. kéthetes előny a szolnoki papírgyár nagyberuházásán

laz/st/ig kz

1981. október 28.

a kivitelező vállalatok jó együttműködésével a tervezett határidőnél két héttel korábban, december 1-re befejezik a szolnoki papírgyár kiemelt állami nagyberuházásán a iv.számú papírgép rekonstrukcióját - közölték a szerdán megtartott beruházási szemlén, amelyen a megye párt-, és tanácsi vezetői, valamint a tervezők és kivitelezők képviselői vettek részt. az egy éve megkezdett 6,2 milliárd forintos beruházás első szakaszában elért gyorsítás azt jelenti, hogy a négy és fél hónapos szünet után ismét termelő papírgép két heti teljesítménye révén több mint 500 tonna/papír tőkés importját takarítják meg. más munkaterületeken is jó ütemben haladnak az építők. a hónap elején fektették le a gyár tisztai vízkivételi művének szívócsöveit. az üzem legnagyobb egységének, az v. számú papírgép csarnokának szerelésével párhuzamosan a munkahelyek téliesítésén is dolgoznak a generálkivitelező szolnok megyei állami építőipari vállalat munkásai, hiszen a hideg napokban sem állnak le az építkezéssel.

a papírgyári rekonstrukción dolgozó tervező és kivitelező vállalatok a munkák további gyorsítására törekszenek: vállalták, hogy az v. számú papírgépet az ütemtervben rögzített 1982 október 1-i határidő helyett egy hónappal korábban szerelésre kész állapotba helyezik./mti/

-.-

bb.45. magyar-vietnami barátsági nap baján

lász/az/ig kz

1981. október 28.

magyar-vietnami barátsági napot tartottak szerdán baján. a fékon helyi gyárában rendezett munkásgyűlésen méltatták két nép egymáshoz fűződő barátságát, kapcsolatát és a békéért tett erőfeszítéseiket. a helyi kertészeti szakközépiskola pedig ifjúsági vitafórum színhelye volt. a találkozón nguyen-viet-can, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének sajtóattaséja válaszolt a fiatalok kérdéseire./mti/

-.-

bb.49. felhasználható: 18 órától !

Losonczi pál üdvözlő távirata

tr/dg/ig kz

1981. október 28.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte megválasztása alkalmából devan nair-t, a szingapuri köztársaság elnökét./mti/

16.15/ig

-37-

1645

bb. 48. mind a hét nap selyemben - selyemipari tanácskozás

t/os/rj pp kz

1981. október 28.

a selyem mindennapi viseletünké válik, legalábbis ezt kívánja igazolni a tit természettudományi stúdiójában, a szakemberek és az érdeklődők számára mind a hét nap selyemben címmel rendezett kiállítás és divatbemutató. a látványos program a textilipari műszaki és tudományos egyesület selyemszakosztálya, valamint a magyar selyemipari vállalat szerdán megkezdődött közös rendezvényéhez a tizenegyedik selyemipari tanácskozáshoz kapcsolódik.

a szakemberek találkozájának első napján kerényi istván, a magyar selyemipari vállalat vezérigazgató helyettese a hazai selyemipar fejlődéséről, eredményeiről tartott tájékoztatót. egyebek közt elmondta, hogy a vállalat idei mintegy 64 millió négyzetméternyi szövetermelésének 80 százalékát teszik ki a felsőruházati kelmek és a bélésszövetek, ami bizonyítja a több éve megkezdett termékszerkezet - átalakítás eredményességét. az új, széles körben használható termékek kifejlesztését nagyarányú műszaki-technikai korszerűsítés alapozta meg. a fonodai és szövödei fejlesztések után az idén már előreléptek a kikészítési műveleteinek korszerűsítésében is, ezzel több, korszerű, nagyobb értékű termék gyártásának feltételeit teremtik meg. ma már ennek köszönhetően a selyemipar nem kényszerül nyersszöveteknek eladására, a kikészítési kapacitás felzárkózott a szövődék termeléséhez. ennek korszerűsítését jól példázza egyebek közt az az idén munkába állított zsugorítómosógép, amellyel a rendkívül divatos zsorzsett hatást érik el a tiszta poliészterből készült anyagokon. a vállalat gyártmányfejlesztési törekvéseit egyre inkább az jellemzi, hogy napjaink selyme, megjelenésében a megkérdőjelezhető hasonlított a valódihoz, de annál sokkal termelékenyebben - szintetikus alapanyagokból - készüljön, s korszerű tulajdonságokkal rendelkezzen. ennek érdekében a vállalat szorosban együttműködik több neves világ-céggel, s egyre nagyobb mértékben támaszkodik a hazai kutatási eredményekre.

a selyemipari tanácskozás második napján a résztvevők egyebek közt a nyersanyagstruktúra változásainak várható irányával, s az ármechanizmus hatásaival foglalkoznak. /mti/

-38-

16.35 rj

16.35
37

bb. 50. felhasználható: 18 órától!

hazánkba látogat ali nasszer mohammed

rj dg kz

v

1981. október 28.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának és losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására a közeli napokban párt- és állami küldöttség élén hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezik ali nasszer mohammed, a jemeni szocialista párt kb főtitkára, a jemeni népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi tanácsa elnökségének elnöke, miniszterelnök. /mti/

-.-

bb. 51. az országos műszaki fejlesztési bizottság feladatai és tervei

t/mg/rj pp kz

1981. október 28.

sajtótájékoztatót tartott szerdán szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke. mint többek között elmondta, a bizottság megalakulása óta eltelt két évtized alatt, több tizezer szakember részvételével mintegy 4000 tanulmány és koncepció született az omfb kezdeményezésére, közreműködésével, s ezek a bányászattól az űrhajózásig - gazdasági életünk szinte valamennyi területével foglalkoznak. az ilyen módon kialakított és megvalósított kollektív munka lehetővé teszi, hogy a műszaki értelmiség és a közgazdászok legképzettebb rétegei közvetlen munkakörükön túlmenően is vállaljanak részt az állami műszaki-gazdasági irányító munkában. (akkvár)

napjainkban, hangsúlyozta a továbbiakban, egyé nő az összehangolt nemzetközi és hazai tapasztalatokat hasznosító műszaki-tudományos kutatás és fejlesztés szerepe, hiszen a jelenlegi gazdasági helyzetben változatlan anyag- és energiafelhasználás mellett a termelés évi 4-5 százalékos növekedése, és a cserearányok mintegy 20 százalékos javítása a cél. a műszaki fejlesztési kutatásoknak, ajánlásoknak tehát olyan témákkal kell foglalkoznia, amelyeknek több népgazdasági ágazat is hasznát látja. hangsúlyozta az omfb elnöke, a műszaki fejlesztésben azok a törekvések kapnak elsőbbséget, amelyek növelik az energia- és anyagfelhasználás hatékonyságát, elősegítik a technológiák korszerűsítését, az automatizálást. a vi. ötéves terv időszakára kidolgozott fejlesztéspolitikai koncepció emellett azt is előírja, hogy gyorsuljon a korszerű licenck és termelési eljárások átvétele.

/folyt.köv./
16.45 rj

-39-

16.45
37

bb. 51. / az országos műszaki... 1. folyt./rj

a tudatosan fejlesztett termelőeszközök, eljárások és a termelő ember egymásra hatása a technikai fejlődés következtében gyökeresen átalakult és napjainkban is állandó változásban van. ebből a felismerésből kiindulva kezdte meg az omfb a műszaki fejlesztés emberi tényezői címmel egy új témacsoport kidolgozását.

a kutató-fejlesztő tevékenységek koordinációjának egyik nagyon fontos eszköze azok finanszírozása, a vi. ötéves terv időszakában az omfb a központosított műszaki fejlesztési alapról kilenc milliárd forinttal rendelkezik, a pénzeszközök odaitélésénél arra törekszik, hogy a fejlesztési támogatások termelésben realizált eredményei összhangban álljanak a népgazdasági célkitűzésekkel, exportnövekedést és tőkés import-megtakarítást eredményezzenek. a sikeres fejlesztés következtében előállott többleteredményből a támogatás egy része általában visszafizetendő, ami feltétlenül a gazdaságos fejlesztésre ösztönöz.

az omfb tevékenységi köréhez tartozik a licenc-vásárlások koordinálása és irányítása is. jelenleg a termelési érték 7-8 százaléka származik licencből, ennek az aránynak a javítása a közeljövő egyik fontos feladata. /mti/

-. -

bb. 52. tudományos tanácskozás a mai brazil kulturáról

i/ár/rj dg kz

1981. október 28.

a mai brazil kultúra címmel kétnapos tudományos tanácskozás kezdődött szerdán az eötvös loránd tudományegyetemen. az egyetem bölcsészettudományi karának portugál tanszéki szakcsoportja szervezte eszmecserén a modern brazil irodalom kialakulásában szerepet játszó e századi áramlatokat, tendenciákat, s portugál nyelvű ország alkotóinak mai törekvéseit tekintik át a szakértők. a líteratura mellett foglalkoznak a társművészetek állapotával, eredményeivel is. a tanácskozáson a hazai kutatók mellett portugál, brazil és osztrák tudósok is részt vesznek. a szerdán elhangzott előadások egyebek között a mai brazil film és folytatásos televízióregény kultúra-alakító szerepéről, a korábbi évtizedek modernista irodalmi áramlatairól, s az Európában kevésbé ismert, nagyhatású brazil író-egyéniségek munkásságáról adtak képet. /folyt.köv./

-40-

17²⁰
3P

bb. 52. / tudományos... 1. folyt./rj

az elte bölcsészettudományi karán 1978-ban alakult meg a portugál tanszéki szakcsoport, s ennek nyomán az utóbbi években erőteljesen fejlődött a nyelvterület irodalmával, kulturájával kapcsolatos kutatómunka is. a tanácskozás így lehetőséget nyújt az új tudományos megállapítások ismertetésére, megvitatására, s jó alkalom az eszmecserére a tudományterület külföldi művelőivel. /mti/

-. -

bb.53. aczél györgy fejér megyében

zsi/az/ig kz

1981. október 28.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán fejér megyébe látogatott. az m-7 autópályán, a megyehatárnál takács imre, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára fogadta, s kalauzolta szabadegyházára, ahol az új izocukorgyárat kereste föl. a 3,9 milliárd forint értékű beruházással épült kukorica-cukorgyár működését bende pál, a szabadegyházi szeszipari vállalat igazgatója ismertette. elmondta, hogy az évente 15 ezer vagon kukoricát feldolgozó vegyi üzem folyékony cukrot, finomszeszt, csirapolajat és kétféle fehérjetakarmányt állít elő; termékeik a szemtermésnél - világpiaci áron is - háromszor értékesebbek. a kevés energiát igénylő eljárás gazdaságosságára jellemző, hogy a korszerű berendezések importköltsége a nyereségből két év alatt megtérül. a kukoricából gyártott valamennyi termék jó áron exportálható, illetve a hazai felhasználásban nyugati importot helyettesít. a szabadegyházi kukorica-cukorgyár eddigi, három hónapos, próbaüzeme alatt összesen 400 vagon folyékony cukrot gyártott, ezt az új terméket a hazai konzervipar és üdítő ital gyárak a kristálycukornál jobb hatásfokkal hasznosítják.

aczél györgy ezután megtekintette az izocukorgyár üzemeit.

a látogatás székesfehérváron folytatódott. a megyei pártbizottság székházában takács imre első titkár, valamint a végrehajtó bizottság tagjai tájékoztatták a vendéget fejér megye politikai, gazdasági és kulturális életéről, részletesen kitérve a munkásművelődés, a közoktatás kérdéseire és a fiatalok helyzetére.

aczél györgy végül részt vett és felszólalt a székesfehérvári teleki blanca gimnázium diákjainak ifjusági parlamentjén. /mti/

-. -

17.00/ig

- 41 -

17²⁰
3P

bb.54. a magyar partizán szövetség elnökségének állásfoglalása

gg/dg/ig kz

1981. október 28.

szerdán ülést tartott a magyar partizán szövetség elnöksége. az ülésen elfogadott állásfoglalás hangsúlyozza: mi, volt magyar partizánok, ellanállók és antifasiszták megdöbbenve látjuk, hogy az usa kormánya és a nato soha nem látott fegyverkezésre kényszerítik az emberiséget - hangsúlyozza a dokumentum. - tagságunk végigszenvedte a világháboru borzalmaikat, sokan közülünk a második világháboruban az antifasiszta szövetségesek sorában - így az amerikaiakkal is - egy célért, a háboru mielőbbi befejezéséért, egy békés új világért együtt vérezték. a háboru szörnyű emlékeit, nem feledhetjük!. felemeljük szavunkat mi is százmilliókkal együtt, az egész emberiség, gyermekeink védelméért!

tiltakozunk az eurorakéták nyugat-európai elhelyezése, a neutronfegyver, a „korlátozott háboru,„ lehetőségének még a gondolatára ellen is, amely az egész civilizáció megsemmisítésével járna. elnökségünk támogatja a szovjetunió és más országok javaslatát és követeljük, hogy mielőbb kezdődjenek meg a fegyverzetcsökkentési és leszerelési tárgyalások, valamint az európai leszerelési konferencia. az emberiség megmaradásáért üdvözlünk minden leszerelési javaslatot és megegyezést, amely biztosítja az emberiség legdrágább kincsét: a világbékét! /mti/

- . -

bb.55. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága

t/ma/gk/dg/ig kz

1981. október -8.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

az ország energiafelhasználása az idén előreláthatólag számottevően kisebb lesz a vi. ötéves népgazdasági tervben szereplő előirányzatnál, s hasonló tendencia várható 1982-re is - jelentették be az országgyűlés ipari bizottságának szerdán megtartott ülésén. az országházi tanácskozáson kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár a képviselőknek azt is elmondotta, hogy az energiahordozó-felhasználás csökkenése részben a gazdasági növekedés mértékének és szerkezetének a tervhez viszonyított mérséklődésé, illetve változására vezethető vissza. ezen túlmenően számottevő eredményeket hoztak az energiaracionalizálási, takarékosági és árintézkedések is.

mindez a minisztertanács vi. ötéves tervi energiagazdálkodási korlátozóprogramját, s annak végrehajtását szolgálta - állapította meg a parlamenti állandó bizottság, amely éppen kiemelt fontossága miatt tüzte szerdai napirendjére a takarékosági program valóra váltásának tapasztalatait.

/folyt.köv./
17.10/ig

- 42 -

17.50
37

bb.55. /ülést tartott ... 1.folyt./ig

a program céljaira, a tervidőszakra, mintegy 30 milliárd forintnyi beruházást irányoztak elő, részint állami támogatásként, részint visszafizetendő hitelként, továbbá vállalati alapként. az ésszerű energiagazdálkodást, - felhasználást szolgáló fejlesztésekre sorra érkeztek is a pályázatok, ám - miként a tanácskozáson az elhangzott - 1981-ben a magyar nemzeti bank keretében nem kötött szerződést az elsősorban tüzelőolaj-kiváltást megcélzó pályázatokkal. néhány nappal ezelőtt e gond megoldódott azáltal, hogy az állami fejlesztési bank nagy összeget adott át a mnb-nek e pályázatok finanszírozására. ez azonban az eddigi késlekedésre, s ennek nyomában a jó eredményekkel kecsegtető megoldások elhúzódására nem lehet mentség - hangsúlyozták a vitában.

az energia-program végrehajtásának tervezett meggyorsításával összefüggésben - többek között herczeg károly /borsod megye/, nyerges károly /borsod megye/ kérdésre válaszolva - kapolyi lászló elmondotta: élénkítik az olajfinomítók fejlesztését, több szénbányában is előbbre hozzák az új frontfejtések megnyitását. az utóbbiak eredményeként például eredetileg a vi-öt éves tervidőszak végére tervezett 26 millió tonnyányi fekete gyémántot a magyar szénbányászat már a jövő évben a felszínre hozza, csökkentve ezzel a más energiahordozók iránti keresletet. ugyanakkor tata-bányán és dorogon már épül a szén jobb hasznosítását szolgáló brikettgyár, a hasonló célú várpalotai beruházási terveket pedig már elkészítették. s hogy csak egy terület -, a föld alatt megbúvó kincsek kiaknázása - mennyi szállal fonódik az energia-gazdálkodáshoz, arra különösen jó példával szolgált mérei emil /baranya megye/. a képviselő a mecseki bányákban, a termelést veszélyeztető s csak részben hasznosított nagy mennyiségű metángáz felhasználási lehetőségére hívta fel a figyelmet. az ipari államtitkár reményét fejezte ki, hogy - az occidental petroleum-mal kialakult kapcsolat révén - sikerül olyan technológiát átvenni, amellyel egy csapásra növelhetik a bányászok biztonságát, s hasznosíthatják a tárnákból felszippantott metánt. jó kilátásokkal kecsegtető válasz érkezett vedres mihályné /hajdu-bihar megye/ észrevételére is. a nyiradonyi képviselő szövé tette: ma hozzávetőlegesen annyi autóbusszal rendelkeznek az üzemek, amennyivel a volán-vállalatok. a járművek azonban jórészt kihasználatlanok, mert közcélú hasznosításukat a szabályozás még mindig nem kielégítően biztosítja. a változtatásra a javaslatot betervezték a kpm-nek - mondotta az ipari államtitkár - , miként indítványozzák a távolsági autóbusszjáratok számának csökkentését, szorgalmazzák a vasutvonalak további villamosítását, s az üzemanyag-takarékosságot szolgáló forgalomszervezést is. hasonló megfontolásból - mindenekelőtt a „nagytoroku, zil-eknél - korlátozzák a sokat fogyasztó teherautók vásárlását, s a benzinmotorokat, nemzetközi kooperációval, dizelre kívánják cserélni.

/folyt.köv./
17.25/ig

- 43 -

17.55
37

bb.55. /ülést tarott ... 2.folyt./ig

a vitában stadinger istván, az ipari bizottság titkára az energiafelhasználás, - takarékoság valóban elfogadható mérőjének, mérésének kimunkálását szolgálta - több más képviselővel együtt. ez azonban nem egyszerű, mert - miként a válaszban is elhangzott - a távfűtés lakásonkénti mérésére például még sehol a világon nincs elfogadható módszer. igaz, ezzel együtt megoldást kell találni az értékelésre, s ezen keresztül az ösztönzésre, a lakossági fogyasztóknál is. olyannyira fontosnak találta ezt a kérdést a parlamenti állandó bizottság, hogy a megvalósítást a kormánynak javaslataként továbbítja.

nagy figyelem, s a bizottság tagjainak, valamint a meghívott vendégeknek az egyetértése kísérette focs jeno /győr-sopron megye/ felszólalását, a képviselő az energiagazdálkodásban döntő szerepű műszaki értelmiségről, köztük az egykoron határainkon túl is elismert konstruktor-gárda kedvetlenedéséről szólt. a mérnökök bére, jövedelme jelentősen visszaesett, s - mint az mtesz kongresszusán nemrégiben elhangzott - 40 éves korukra érik el a szakmunkások átlagkeresetét. ráadásul a szellemi-műszaki munkásainak véleményét, köztük az energetikusokét, az új beruházásoknál sem mindig kérik ki. a mtesz pályázataira küldött jobbnál jobb pályázataik valóra váltása is akadozik. pedig az energiatakarékosság az ésszerű hasznosítás talán legnagyobb tartalékai éppen a konstruktív gondolatok megvalósításában, az együttgondolkodásban rejlenek. ez a tétel a témát tágitva hosszú távra is áll - huzta alá focs jeno. a magyar népgazdaságnak ugyanis nem hosszú távú perspektívája a nemzeti jövedelem évi egy-két százalékos emelése, a beruházások állandosuló visszafogása. éppen ezért már most keresni, kutatni kell azokat a lehetőségeket, amelyek hasznosítása révén - majd néhány év múlva - biztosítani lehet a gazdaság dinamikusabb fejlesztésének energia-ellátási feltételeit. a kétségkívül figyelemre és elismerésre méltó energiatakarékosság és -gazdálkodás ugyanis csak rövid távon hoz, hozhat megnyugtató eredményeket...

a parlamenti testület - gorjanc ignácnak, a bizottság elnökének zárszavában elhangzott indítványa alapján - határozatban fejezte ki elismerését az újonnan megalakult ipari minisztérium első országgyűlési előterjesztéséért. állást foglaltak abban, hogy 1985-ben, a tervidőszak utolsó esztendejében visszatérnek a téma, az energiatakarékossági program végrehajtásának értékelésére. a következő időszakra, a siker érdekében, javasolják az illetékes szerveknek, szakembereknek: a program valóra váltását szolgáló, még meglévő 11 milliárd forintnyi beruházási összeget azoknak adják oda, akik gyors, hathatós, olaj és más energiához kötött megvalósításában kamatozó fejlesztésekre vállalkoznak./mti/

17.35/ig

- 44 -

18
37

bb.56. a kardiológiai tudományos kollokvium és kiállítás esztergomban

ber/az/ig kz

1981. október 28.

hogyan lehet ugynevezett vértelen, vagyis külső vizsgálati módszerekkel diagnosztizálni a szív- és az érrendszer állapotát? - ez a témája annak a háromnapos tudományos kollokviumnak, amely szerdán kezdődött esztergomban a technika házában. a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület helyi szervezetének orvostechikai szakosztálya és a magyar kardiológusok társasága által rendezett tanácskozáson bolgár, csehszlovák, ndk, szovjet és uba-beli szakemberek is részt vesznek.

a kardiológusok társasága most elsősorban hív össze olyan tudományos eszmecserét, amelyen az egészségügy és az ipar szakemberei közösen vitatják meg a tennivalókat. több mint 60 előadás hangzik el. az orvosok beszámolnak arról, milyen műszereket használnak, és milyen eredménnyel, s elmondják, milyen készülékeket várnak az ipartól. a gyártó cégek képviselői fejlesztési terveikről számolnak be.

a tanácskozás első napján nyitották meg azt a kiállítást, amelyen az orvosi műszereket gyártó vállalatok, kutatóintézetek mutatják be már használatban lévő, illetve legújabb készülékeiket. /mti/

bb. 57. november: a testápolás hónapja

t/me/rj dg pr

1981. október 28.

november a testápolás hónapja - ez évtől. amint az egészségügyi minisztérium, egészségügyi intézmények, a kozmetikai és a gyógyszeripar képviselői szerdán a caola vállalat kutatásfejlesztési bázisán tartott sajtótájékoztatón elmondták, az utóbbi másfél évtizedben a november a fogápolás hónapja volt, vagyis: ebben az időszakban főleg a fogak védelmére hívták fel az emberek figyelmét, ezentúl az egész test ápolásának szükségességét hangsúlyozzák. az őszi-téli évszak kezdetén egész szervezetünk, egészségünk védelmére figyelmeztetik az embereket, több helyen és nyomatékosabban, mint máskor.

ezekben a hetekben az egészségnevelési intézetek, egészségügyi intézmények orvosai országsszerte előadásokat tartanak a testápolás szükségességéről, módjáról. rámutatnak arra, hogy a testápolás nem csupán a bőrápolás, szépségápolás, hanem egészségvédelem, amely megköveteli az egészséges táplálkozást, egészséges ruházkozást és életmódot. ismertetik a helytelen táplálkozás, a mértéktelen alkohol- és kávéfogyasztás, a dohányzás következményeit. /folyt.köv./

18.05 rj

-45-

18
37

bb. 57. /november: ... 1. folytm/rj

válaszolnak a lelki higiéné kérdéseire, és különös gondot fordítanak a szexuális nevelésre, a fogak ápolásának módját, lehetőségeit is szemléltetik. a kozmetikai és a gyógyszeripar bemutatja a kulturált testápoláshoz szükséges termékeit. felhívja a lakosság figyelmét a már forgalomban levő és hamarosan megjelenő új készítményekre, - amelyek, akár csak számos más hazai kozmetikum, - növényi olajakat, vitaminokat vagy fehérjéket tartalmaznak, elősegítik a bőr, a test más részeinek regenerálódását. a medicina könyvkiadó a testápolásra, az egészségvédelemre vonatkozó könyveket, kiadványokat ajánlja minden korosztály figyelmébe. e rendezvények, akciók révén is a lakosság egészség-kulturájának fejlődését kívánják elősegíteni. /mti/

-. -

bb. 58. elismerés - tankönyvekért

i/-ár/rj pr

1981. október 28.

az 1981-82-es tanév tankönyveit időben és jó minőségben elkészítő nyomdákat jutalmazták meg szerdán, a franklin nyomdában tartott ünnepségen. udvarhelyi lászló, a művelődési minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője a tankönyvkészítésben résztvevő nyomdák közötti munkaverseny eredményeit értékelte, s a díjazottaknak a művelődési miniszter elismerő oklevelét és jutalmát adta át. idei munkájával ezt az athenaeum, a dabasi, az egyetemi, a nyírségi, a zrinyi, a pécsi szikra nyomda, valamint a szikra lapnyomda és nyomdaipari fényszedő központ érdemelte ki. a feladatok magyságára jellemző, hogy a tanévre 27 millió kötet készült el, 6.700 tonna papír felhasználásával, s bár egyes kiadványok késedelmesen kerültek a tanulókhöz, a kollektívák legtöbbször nagy erőfeszítésekkel, sikeresen tett eleget vállalt kötelezettségeinek. /mti/

-. -

-. -

bb. 59. kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság

gg/rj pr

1981. október 28.

szerdán maróthy lászlónak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának elnöklétével ülést tartott a budapesti pártbizottság. az ülésen a budapesti pártbizottság tagjain kívül jelen voltak a pártbizottság osztályvezetői, a kerületi pártbizottságok első titkárai, a tömegszervezetek s tömegmozgalmak fővárosi vezetői, valamint a fővárosi tanács titkára és elnökhelyettesei. a kibővített pártbizottsági ülés tájékoztatót hallgatott meg az mszmp központi bizottságának október 22-i üléséről. jelen volt és felszólalt gyenes andrás, az mszmp kb titkára. /mti/

-. -

18.35 rj

1245

bb.60. szót-díjasok kiállítása

t/kj/dg-/ig pr

1981. október 28.

a munkásművelődés fejlesztése érdekében végzett munkájukkal kitűnt művészeknek nyújt bemutatkozási lehetőséget a szót-díjasok galériája című sorozatával a fővárosi művelődési ház. a galériá újabb, szerdán megnyitott kiállításán rászler károly grafikusművész, a képzőművészeti főiskola tanára mutatkozik be a látogatóknak. a tárlaton a művész csaknem ötven alkotása, olaszországi és kubai utjának emlékeit megörökítő rajza látható. az olaszországi ihletésű képek többsége a természet szeretetéről árulkodik, míg a kubai ut élményeit tükröző grafikák a latin-amerikai ország hangulatát idézik. a kiállítást november 8-ig tekinthetik meg a fehérvári uti művelődési központ látogatói.

a legközelebbi tárlatot a jövő év első negyedére tervezik, amikor gera éva festőművész mutatkozik be alkotásaival. /mti/

-. -

bb.61. műszaki modellkiállítás a duna galériában

t/kj/dg/ig pr

1981. október 28.

a muzeumi, külkereskedelmi és ipari célú modelleket, fénygrafikákat bemutató műszaki modellkiállítás nyílt szerdán a duna galériában. a tárlaton a képzőművészeti kivitelező vállalat modellező üzemegységének tevékenységével ismerkedhetnek meg a látogatók, csaknem 30 modell segítségével. látható a többi között a graremi malom modellje, a malmot algériai megrendelésre magyar mérnökök készítették, valamint a budapest-modellvár-részlete. a muzeumi modellt egy múlt századbéli 3 árbócos vitorlás hajó makettje képviseli. őt fénygrafika reprezentálja a kiállítás az a technológiai folyamatot, amely során az anyagból késztermék lesz.

a kiállítást egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-. -

bb.63. időjárásjelentés

tr/ig pr

1981. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti október 28-án, szerdán este: az évszaknak megfelelő idő

változóan felhős idő várható, számottevő eső még nem valószínű. időnként megélenkül a délnyugati-nyugati szél. a reggeli órákban párák, helyenként ködös időre lehet számítani. a hőmérséklet kora délután 9-14 fok között lesz. /mti/

18.40/ig

-. -

1840

bb. 62. országos tanácskozás az iskolai könyvtárak helyzetéről
tatán

ráb/rj az pr

1981. október 28.

az oktatás megújuló követelményeihez igazodva fejlesztik a következő években az iskolai könyvtárakat - jelentették be az iskolai könyvtári felügyelőknek a szerdai tatán kezdődött két-napos országos tanácskozáson. az oktató-nevelő munka szerves részeként minden alap- és középfokú intézményben olyan könyvtárak berendezését tervezik, amelyek szolgáltatásaikkal eredményesen segítetik a tanulók önálló ismeretszerző készségének fejlesztését.

a legsürgősebb teendő az általános iskolai könyvtárak fejlesztése, könyv állományának gyarapítása, amire egyelőre nagyon keveset költenek. hanga mária, művelődési miniszterhelyettes, a tanácskozás egyik előadója is hangsúlyozta: fokozottabban érvényre kell juttatni azt az elvet, hogy a lakóhelytől függetlenül minden tanuló számára azonos feltételeket teremtsenek az iskolai könyvtári ellátásban is.

az országos tanácskozáson számos javaslat hangzott el az általános iskolai könyvtárak fejlesztésének gyorsítására. többek szerint a megyei, járási és a városi közművelődési könyvtárak segítségével lehetne a helyzetet alapvetően változtatni, ezek az intézmények központilag gondoskodhatnának az általános iskolai könyvtárak állományának gyarapításáról. az egyéb közművelődési intézmények összefogásával, a több forrásból származó anyagi eszközök egyesítésével, szükség esetén átcsoportosításával is előteremthetnék az általános iskolai könyvtárak gyorsabb ütemű fejlesztését szolgáló pénzt. a megbeszélésen többen szóltak arról, hogy ebben az öt éves tervben kiemelt beruhásként építenek új általános iskolákat, illetve bővítenek régiakat. hasznos lenne ha a tervek készítői nem feledkeznének meg a könyvtárakról sem. /mti/

bb. 64. családpolitikai ankétot tartott a budapesti népfront bizottság

t/ár/pá/ig pr

1981. október 28.

a csonka családokban felnevelkedő gyermekek helyzetével, a népfrontmozgalom ezzel kapcsolatos feladataival foglalkoztak szerdán a hazafias népfront budapesti bizottságának családpolitikai ankétján, a bizottság székházában. az eszmecserén a fővárosi népfrontbizottságok aktivistáit arról a felmérésről tájékoztatták, amelynek keretében a családpolitikai munkabizottság fővárosi védőnők segítségével csaknem ezer, gyermekét egyedül nevelő szülővel folytatott beszélgetést.

/folyt.köv./
19.10/ig

- 48 -

1940

bb. 64. /családpolitikai ... folyt./ig

e beszélgetések tapasztalatai is azt mutatták, - s megerősítették az ankétot elhangzottak is -, hogy az átlagosnál nehezebb helyzetben lévő családok életkörülményeinek javítására további intézkedések szükségesek. nem csupán anyagi segítségről van szó, hanem elsősorban olyan társadalmi figyelemről, gondoskodásról, amely megkönnyíti az édesapjuk nélkül nevelkedő gyermekek beilleszkedését az iskolai, s a nagyobb közösségekbe, hiszen az e helyzetből adódó szociális és tudati problémák ma még sok esetben gátjai az önálló élet megteremtésének, a fiatalok személyisége kibontakozásának.

az illetékes állami szervek, a tanácsok, az oktatási intézmények és a társadalmi szervezetek mellett a hazafias népfront is számos tennivalója van e családok helyzetének javítása érdekében - hangzott el az ülésen. így a népfront-mozgalom tudatformáló, ismeretterjesztő munkájában az eddigieknél nagyobb hangsúllyal szükséges szólni a gyermeket vállaló fiatalok felelősségéről, arról, hogy a gyermekek felnevelése akkor is a szülők közös kötelessége marad, ha a házasság felbomlik. az ankétot szorgalmazták azt is, hogy a kerületi és a körzeti népfront bizottságok hívják fel az illetékes szociálpolitikai hatóságok figyelmét lakóterületükön a különösen nehéz helyzetben élő csonka családokra, közösen keresve támogatásuk lehetőségét. a mozgalom aktivistái azzal is sokat tehetnek, ha segítik gyermeküket egyedül nevelő szülőkre vonatkozó jogszabályok, rendelkezések, kedvezmények rendszerében való eligazodást a jogi ismeretterjesztő tevékenységben és mindennapos társadalmi munkájuk során egyaránt. /mti/

bb. 65. magyar-algériai egészségügyi együttműködés

pá/ig pr

1981. október 28.

schultheisz emil egészségügyi miniszter algériai partnere, abderrázak bouhara meghívására küldöttség élén látogatást tett az algériai demokratikus és népi köztársaságban. a két miniszter áttekintette az egészségügyi együttműködés időszerű kérdéseit és megtárgyalta a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket. aláírták az egészségügyi együttműködés 1982-83-as évekre szóló végrehajtási tervét. schultheisz emil algériai útjára elkísérték a medimpex, a medicor, medinvest és a chemolimpex vezetői, akik az illetékes algériai vállalatokkal gyógyszerexportra, gyógyszergyártásra, kórházépítésre vonatkozó szerződéseket írtak alá, illetve munkaprogramokat fogadtak el. schultheisz emil szerdán hazaérkezett budapestre. a repülőtéri fogadtatásán megjelent abdelaziz kara algéria budapesti nagykövete. /mti/

19.25/ig

- 49 -

1950

bb. 62. országos tanácskozás az iskolai könyvtárak helyzetéről
tatán

ráb/rj az pr

1981. október 28.

az oktatás megújuló követelményeihez igazodva fejlesztik a következő években az iskolai könyvtárakat - jelentették be az iskolai könyvtári felügyelőknek a szerdai tatán kezdődött két-napos országos tanácskozáson. az oktató-nevelő munka szerves részeként minden alap- és középfokú intézményben olyan könyvtárak berendezését tervezik, amelyek szolgáltatásaikkal eredményesen segíthetik a tanulók önálló ismeretszerző készségének fejlesztését.

a legsürgősebb teendő az általános iskolai könyvtárak fejlesztése, könyv állományának gyarapítása, amire egyelőre nagyon keveset költenek. hanga mária, művelődési miniszterhelyettes, a tanácskozás egyik előadója is hangsúlyozta: fokozottabban érvényre kell juttatni azt az elvet, hogy a lakóhelytől függetlenül minden tanuló számára azonos feltételeket teremtsenek az iskolai könyvtári ellátásban is.

az országos tanácskozáson számos javaslat hangzott el az általános iskolai könyvtárak fejlesztésének gyorsítására. többek szerint a megyei, járási és a városi közművelődési könyvtárak segítségével lehetne a helyzetet alapvetően változtatni, ezek az intézmények központilag gondoskodhatnának az általános iskolai könyvtárak állományának gyarapításáról. az egyéb közművelődési intézmények összefogásával, a több forrásból származó anyagi eszközök egyesítésével, szükség esetén átcsoportosításával is előteremthetnék az általános iskolai könyvtárak gyorsabb ütemű fejlesztését szolgáló pénzt. a megbeszélésen többen szóltak arról, hogy ebben az öt éves tervben kiemelt beruházásként építenek új általános iskolákat, illetve bővítenek régiakat. hasznos lenne ha a tervek készítői nem feledkeznének meg a könyvtárakról sem. /mti/

bb.64. családpolitikai ankétot tartott a budapesti népfront bizottság

t/ár/pá/ig pr

1981. október 28.

a csonka családokban felnevelkedő gyermekek helyzetével, a népfrontmozgalom ezzel kapcsolatos feladataival foglalkoztak szerdán a hazafias népfront budapesti bizottságának családpolitikai ankétján, a bizottság székházában. az eszmecserén a fővárosi népfrontbizottságok aktivistáit arról a felmérésről tájékoztatták, amelynek keretében a családpolitikai munkabizottság fővárosi védőnők segítségével csaknem ezer, gyermekét egyedül nevelő szülővel folytatott beszélgetést.

/folyt.köv./
19.10/ig

- 48 -

1940

bb.64. /családpolitikai ... folyt./ig

e beszélgetések tapasztalatai is azt mutatták, - s megerősítették az ankétot elhangzottak is -, hogy az átlagosnál nehezebb helyzetben lévő családok életkörülményeinek javítására további intézkedések szükségesek. nem csupán anyagi segítségről van szó, hanem elsősorban olyan társadalmi figyelemről, gondoskodásról, amely megkönnyíti az édesapjuk nélkül nevelkedő gyermekek beilleszkedését az iskolai, s a nagyobb közösségekbe, hiszen az e helyzetből adódó szociális és tudati problémák ma még sok esetben gátjai az önálló élet megteremtésének, a fiatalok személyisége kibontakozásának.

az illetékes állami szervek, a tanácsok, az oktatási intézmények és a társadalmi szervezetek mellett a hazafias népfront is számos tennivalója van e családok helyzetének javítása érdekében - hangzott el az ülésen. így a népfront-mozgalom tudatformáló, ismeretterjesztő munkájában az eddigieknél nagyobb hangsúllyal szükséges szólni a gyermekét vállaló fiatalok felelősségéről, arról, hogy a gyermekek felnevelése akkor is a szülők közös kötelessége marad, ha a házasság felbomlik. az ankétot szorgalmazták azt is, hogy a kerületi és a körzeti népfront bizottságok hívják fel az illetékes szociálpolitikai hatóságok figyelmét lakóterületükön a különösen nehéz helyzetben élő csonka családokra, közösen keresve támogatásuk lehetőségét. a mozgalom aktivistái azzal is sokat tehetnek, ha segítik gyermeküket egyedül nevelő szülőkre vonatkozó jogszabályok, rendelkezések, kedvezmények rendszerében való eligazodást a jogi ismeretterjesztő tevékenységben és mindennapos társadalmi munkájuk során egyaránt. /mti/

- . -

bb.65. magyar-algériai egészségügyi együttműködés

pá/ig pr

1981. október 28.

schultheisz emil egészségügyi miniszter algériai partnere, abderrázak bouhara meghívására küldöttség élén látogatást tett az algériai demokratikus és népi köztársaságban. a két miniszter áttekintette az egészségügyi együttműködés időszerű kérdéseit és megtárgyalta a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket. aláírták az egészségügyi együttműködés 1982-83-as évekre szóló végrehajtási tervét. schultheisz emilt algériai útjára elkísérték a medimpex, a medicor, medinvest és a chemolimpex vezetői, akik az illetékes algériai vállalatokkal gyógyszerexportra, gyógyszergyártásra, kórházépítésre vonatkozó szerződéseket írtak alá, illetve munkaprogramokat fogadtak el. schultheisz emil szerdán hazaérkezett budapestre. a repülőtéri fogadtatásán megjelent abdelaziz kara algéria budapesti nagykövete. /mti/

- . -

19.25/ig

- 49 -

1950

bb. 66. pierre zarka, a francia kommunista ifjúsági mozgalom főtitkárának sajtókonferenciája

t/gy/rj pr

1981. október 28.

tömegbázisát tekintve franciaország első számú politikai ifjúsági szervezete a francia kommunista ifjúsági mozgalom, amely 90 ezer tagot számlál. számára nem a más politikai irányzatot képviselő ifjúsági szervezetek jelentik a fő konkurenciát, hanem a burzsoázia ideológiája, amely káros értékrendjével igyekszik negatív irányba terelni a fiatalok életvitelét, gondolkodásmódját, - mondotta el pierre zarka, a francia kommunista ifjúsági mozgalom főtitkára szerdán a kisz kb székházában tartott sajtókonferenciáján.

jóllehet a franciaországi választások eredményeként a kormány balrafordulásával sok minden változott, - mondotta pierre zarka, - a francia ifjúság változatlanul a válság nemzedéke, a 15-28 éves tanuló vagy dolgozó korosztály napjainkban is a korábbi években kialakult gazdasági, politikai és társadalmi válság közepette él. az fkim éppen ezért tömegbázisának növelésére, a társadalmi bajok felszámolásáért folytatott küzdelemre, aktivitásra ösztönzi tagjait.

az mti munkatársának arra a kérdésére, hogy a kommunista ifjúsági mozgalom múlt évi kongresszusa alapján melyek a francia ifjúkommunisták előtt álló legfontosabb feladatok, a főtitkár elmondta:

- mindenekelőtt a kommunista ifjúsági mozgalom szervezeti megerősítése, minél több fiatal megnyerése, az utóbbi időszakban különösen a dolgozó és a szakmunkástanuló fiatalok köréből kapcsolódnak be szép számmal az ifjúkommunisták mozgalmába. a szervezet komoly harcra kezdett az aggasztóan terjedő bűnözés és a fiatalok másik nagy ellensége, a kábítószeres használata ellen. a társadalmi valóságban, az ifjúság jelentős részének kilátástalan egzisztenciális helyzetében gyökerező veszélyes jelenségek ellen a kommunista ifjúsági mozgalom minden egyes tagjának környezetében aktív harcot kell folytatnia, fel kell rázni a közömböseket, erőt kell önteni azokba is, akik ma nem látnak perspektívát. az fkim sokat tehet például azért, hogy hatékony propagandamunkával, s éppen a létező szocializmus, a szocialista országok életének, eredményeinek bemutatásával bizonyítsa, a jelenlegi helyzetből van kiút, s rámutasson arra is, hogy mindez csak harc árán érhető el. franciaországban ma az ifjúság több mint 45 százaléka nem részesül szakmai képzésben. minden harmadik fiatal tudja már, hogy mit jelent munkanélküliség lenni. jelenleg minden harmadik fiatal csak ideiglenesen, vagy részlegesen foglalkoztatott. nem csoda hát, ha többségük kirekesztve érzi magát a társadalomból.

/folyt.köv./

19.30 rj

-50-

1955

bb. 66. / pierre zarka...1. folyt./rj

a kommunista ifjúsági mozgalom ugyanakkor nemzetközi sikon a békéért, a fegyverkezési verseny megfékezéséért száll sikkra, támogatva a szabadságukért küzdő népek felszabadító mozgalmait. mint mondotta, a küldöttség és a kisz központi bizottságának mostani megbeszélésein közös álláspont alakult ki abban, hogy a fiataloknak nagy szerepet kell vállalniuk a jövőben is a békéért és a leszerelésért.

pierre zarka a továbbiakban elmondta, hogy a francia és a magyar kisz régóta jó kapcsolatokat ápol. a mostani látogatás jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy alaposan tájékozódjanak magyarország szocialista építőmunkájának eredményeiről, ebben a magyar ifjúság szerepéről, életéről és gondjairól egyaránt, e tapasztalatcserék, az időről időre megtartott konzultációk mindkét ország fiataljait hozzásegítik ahhoz, hogy jobban megismerjék egymás életét, törekvéseit. a francia fiatalok az ifjúsági szervezetek együttműködése révén évről évre magyar-francia ifjúsági barátság táborokban is személyes ismereteket szerezhettek a szocializmust építő magyar nép munkájáról - mondotta a francia kommunista ifjúsági mozgalom főtitkára. /mti/

..-

bb. 67. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 28-án 14.00 órától zárásig

1981. október 28.

rj pr

31. hazaérkezett a budapest táncegyüttes
32. 75 éve született detre lászló
33. barátságvonat
34. magyar gyermekkönyvek
35. magyar küldöttség utazott a vöröskeneszi 24. konferenciájára
36. az ndk közlekedési minisztere
37. közlekedési változások
38. rangot adnak az ipari formatervezésnek
39. ülést tartott a fővárosi tanács
40. politikai könyvnapok
41. hetvenöt éves a szépművészeti muzeum
42. meghalt bernát rózsza
43. kéthetes előny a szolnoki papírgyár nagyberuházásán
44. sajtótájékoztató visegrádon

/folyt.köv./

21.40 rj

-51-

21⁵⁰

bb. 67. /a belföldi... 1. folyt./rj

45. magyar-vietnami barátsági nap
46. kisgrafikai kiállítás
47. egy éves a sugár
48. selyemipari tanácskozás
49. losonczi pál üdvözlő távirata
50. hazánkba látogat ali nasszer mohammed
51. az országos műszaki fejlesztési bizottság feladatai
52. tudományos tanácskozás a mai brazil kulturáról
53. aczél györgy fejér megyében
54. a magyar partizán szövetség elnökségének állásfoglalása
55. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága
56. a kardiológiai tudományos kollokvium
57. november: a testápolás hónapja
58. elismerés - tankönyvekért
59. kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság
60. szot-díjasok
61. műszaki modellkiállítás
62. az iskolai könyvtárak helyzetéről
63. időjárás
64. családpolitikai ankétot tartott a budapesti népfront bizottság
65. magyar-algériai egészségügyi együttműködés
66. pierre zarka sajtókonferenciája
67. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: hatasi györgy, koronczay emil, fehér péter

21.40 rj

-52-

21⁰⁰

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 29. c s ü t ö r t ö k

bb. 1. új tanév a pártoktatásban - budapesten 165 ezren

1/gy/rj bc bpr

1981. október 29.

Budapest-szerte több mint 165 ezren láttak munkához, hogy a pártoktatás különböző tanfolyamain gyarapítsák elméleti-politikai ismereteiket, megvitassák napjaink legfontosabb kérdéseit, tanulmányozzák a marxizmus-leninizmus elméletét és gyakorlatát, a párt politikáját. Miként az MSZMP budapesti bizottságán az MTI munkatársának elmondták: a pártoktatás, amelynek tananyaga évről évre a kül- és a belpolitikai események jegyében módosul, ezúttal sem csupán elvont elméleti ismereteket nyújt, a tudományosan megalapozott politikai ismereteket napjaink valóságából, a napi gyakorlatból vett példákkal támasztja alá.

- az MSZMP XII. kongresszusának dokumentumai alapján, a VI. ötéves terv céljaival összhangban a gazdasági propagandamunkának is a helyes szemléletformálást kell szolgálnia: így a gazdaságpolitikai kérdések tanfolyamán a hatékonyság növelésének, a gazdasági feladatok legcélszerűbb, következetes megvalósításának követelményére mutatnak rá. A társadalmi és az állami élet iránt érdeklődők a szocialista demokrácia kibontakoztatásának és továbbfejlesztésének lehetőségeivel foglalkoznak majd hangsúlyosabban.

/folyt.köv./

-1-